

Wijziging van de Wet inkomstenbelasting 2001, de Wet op de loonbelasting 1964 en enige andere wetten inzake de belastingheffing in box 3 met betrekking tot aandelen in en winstbewijzen van startups en scale-ups en inzake de belastingheffing voor de loonbelasting en in box 1 met betrekking tot aandelenoptierechten van werknemers van startups en scale-ups (Wet fiscale stimulering van startups en scale-ups)

VOORSTEL VAN WET

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben dat het wenselijk is om, met het oog op een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor innovatieve ondernemingen aandeelhouders of houders van winstbewijzen in startups of scale-ups door middel van het vermogenswinstregime in box 3 te belasten en inzake de loonbelasting en in box 1 met betrekking tot aandelenoptierechten van werknemers van startups en scale-ups aan te passen;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel I

De Wet inkomstenbelasting 2001 wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 2.8, tweede lid, wordt "twintigste lid, of" vervangen door "twintigste lid," en wordt na "zevende lid" ingevoegd ", of artikel 10b, tiende lid, van de Wet op de loonbelasting 1964".

B

In de in artikel 3.78, tweede lid, opgenomen tabel wordt in de laatste kolom "1,25%" vervangen door "0,32%" en wordt "2%" vervangen door "0,5%". Voorts wordt "3%" vervangen door "0,75%" en wordt "4%" vervangen door "1%".

C

In artikel 3.79, tweede en vierde lid, wordt "€ 3 630" vervangen door "€ 908".

D

In de artikelen 5.3, onderdeel b, 5.6, derde lid, onderdeel b, het opschrift van paragraaf 5.3.2, de artikelen 5.16, opschrift, eerste lid, aanhef en onderdelen a en b, en tweede lid, wordt "startende onderneming" vervangen door "startup of scale-up".

E

Artikel 5.17 komt te luiden:

Artikel 5.17. Definitie startup en scale-up

Voor de toepassing van dit hoofdstuk en de daarop berustende bepalingen wordt onder een startup of scale-up verstaan een startup of scale-up als bedoeld in de artikelen 10ba, 10bb, 10bc en 10bd van de Wet op de loonbelasting 1964, met dien verstande dat daarbij voor de toepassing van deze wet onder een inhoudingsplichtige als bedoeld in die artikelen een vennootschap wordt verstaan.

F

In artikel 5.18, eerste lid, aanhef, wordt "startende onderneming" vervangen door "startup of scale-up".

G

In artikel 5.24, eerste en tweede lid, wordt "van een startende onderneming" vervangen door "van een startup of scale-up" en wordt "winstbewijs in die startende onderneming" vervangen door "winstbewijs van die startup of scale-up".

H

In de artikelen 5.26, opschrift, eerste lid en tweede lid, 5.29, eerste en tweede lid, artikel 5.30, eerste en tweede lid, wordt "startende onderneming" vervangen door "startup of scale-up".

I

In de artikelen 5.32, opschrift en tekst, en artikel 5.33, eerste, tweede en derde lid, wordt "startende onderneming" telkens vervangen door "startup of scale-up".

J

Artikel 5.35 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het opschrift wordt "startende onderneming" vervangen door "startup of scale-up".
2. In het eerste lid wordt "startende onderneming" telkens vervangen door "startup of scale-up" en wordt "gedurende 60 gehele kalendermaanden na de toepassing van artikel 5.33" vervangen door "gedurende de resterende looptijd van de beschikking, bedoeld in artikel 10ba van de Wet op de loonbelasting 1964,".
3. Het tweede lid alsmede de aanduiding "1." voor het eerste lid vervallen.

K

In de artikelen 5.36, eerste lid, 5.37, eerste en tweede lid, en 10a.31, opschrift en eerste lid, wordt "startende onderneming" vervangen door "startup of scale-up".

Artikel II

De Wet inkomstenbelasting 2001 wordt met ingang van 1 januari 2030 als volgt gewijzigd:

A

In artikel 3.22, eerste lid, wordt "3.20, 3.25" vervangen door "3.20 en 3.25" en vervalt "en 3.79,".

B

In artikel 3.74 vervallen de onderdelen c en e, vervalt, onder verlettering van onderdeel d tot c en onder vervanging van ", en" aan het slot van onderdeel c (nieuw) door een punt.

C

De artikelen 3.78 en 3.79 vervallen.

D

Artikel 10a.29 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het zevende lid vervalt, onder vernummering van het achtste tot en met vijftiende lid tot zevende tot en met veertiende lid.
2. In het zevende lid (nieuw) wordt "twaalfde" vervangen door "elfde".
3. In het elfde lid (nieuw) wordt "achtste" vervangen door "zevende".
4. In het twaalfde tot en met veertiende lid (nieuw) wordt "twaalfde" vervangen door "elfde".

Artikel III

De Wet op de loonbelasting 1964 wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 10, vijfde lid, onderdeel c, wordt na "artikel 10a" ingevoegd "of artikel 10b".

B

In artikel 10a, negende lid, wordt "vierde lid, onderdeel a" vervangen door "vierde lid, onderdeel b".

C

Na artikel 10a worden zeven artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 10b

1. Ingeval in het kader van een dienstbetrekking of vroegere dienstbetrekking met een werknemer een aandelenoptierecht in een startup of scale-up is overeengekomen en Onze Minister van Economische Zaken en Klimaat ter zake van die startup of scale-up een beschikking als bedoeld in artikel 10bb heeft gegeven, behoort, in afwijking van artikel 10a tot het loon hetgeen door de werknemer wordt genoten ter zake van de vervreemding van de bij uitoefening van het aandelenoptierecht verkregen aandelen.
2. Het bedrag dat ingevolge dit artikel, met uitzondering van het twaalfde lid, in aanmerking wordt genomen, wordt verminderd met het bedrag dat de werknemer ter zake van het aandelenoptierecht in rekening is gebracht (de optieuitoefenprijs), maar niet verder dan tot nihil. Van het ingevolge de eerste zin tot het loon behorende bedrag wordt 65% als loon in aanmerking genomen.

3. Naar keuze van de werknemer wordt in afwijking van het eerste lid tot het loon gerekend de waarde in het economische verkeer van de bij uitoefening van een aandelenoptierecht verkregen aandelen ten tijde van:

- a. de uitoefening van dat recht; of
- b. het eerstvolgende moment van verhandelbaar worden van de verkregen aandelen.

4. Het derde lid is slechts van toepassing indien de werknemer de keuze, bedoeld in het derde lid, aanhef en onderdelen a of b, uiterlijk op het moment van uitoefening van het recht, onderscheidenlijk het eerstvolgende moment van verhandelbaar worden van de verkregen aandelen, schriftelijk kenbaar maakt aan de inhoudingsplichtige. De inhoudingsplichtige bewaart de vastlegging van de keuze van de werknemer bij de loonadministratie.

5. In geval van vervreemding van een aandelenoptierecht wordt, in afwijking van artikel 10a, tot het loon gerekend hetgeen door de werknemer wordt genoten ter zake van de vervreemding van dat recht. Het tweede lid, tweede zin, vindt in dat geval geen toepassing.

6. Indien de vervreemding van aandelenoptierecht of een aandeel plaatsvindt in het kader van een aandelenfusie, een splitsing van een rechtspersoon of een overname van 50% of meer van de aandelen in een startup of een scale-up, wordt in het kader van dit artikel en in aanvulling op hetgeen is bepaald in artikel 10a, derde lid, als vervreemding van een aandelenoptierecht of een aandeel niet beschouwd het vervangen van het aandelenoptierecht, onderscheidenlijk het aandeel, door een ander aandelenoptierecht, onderscheidenlijk aandeel. Indien het andere aandelenoptierecht, onderscheidenlijk aandeel, betrekking heeft op het kapitaal van een startup of scale-up als bedoeld in artikel 10ba blijven de bepalingen van dit artikel van toepassing op het andere aandelenoptierecht, onderscheidenlijk aandeel. Indien het andere aandelenoptierecht, onderscheidenlijk aandeel, geen betrekking heeft op het kapitaal van een startup of scale-up als bedoeld in artikel 10ba, vindt heffing over het recht plaats op het eerstvolgende heffingsmoment, bedoeld in artikel 10a, eerste lid. In die situatie vindt het tweede lid, tweede zin, slechts toepassing voor zover het loon betrekking heeft op de periode tussen het moment van toekenning van de aandelenoptierechten en het moment waarop de fusie, splitsing of overname heeft plaatsgevonden. Dit deel van het loon wordt tijdsevenredig vastgesteld naar de verhouding tussen de periode, bedoeld in de vierde zin, en de periode na de fusie, splitsing of overname tot het moment van heffing op basis van artikel 10a, eerste lid.

7. Ingeval bij vervreemding van een aandelenoptierecht of een aandeel als bedoeld in dit artikel de tegenprestatie ontbreekt of is bedongen bij een niet onder normale omstandigheden gesloten overeenkomst, wordt voor de toepassing van dit artikel als genoten bedrag aangemerkt de waarde in het economische verkeer die ten tijde van de vervreemding aan het recht, onderscheidenlijk het aandeel, kan worden toegekend.

8. Voor de toepassing van dit artikel en de daarop berustende bepalingen wordt, in afwijking van artikel 10a, onder een aandelenoptierecht verstaan een recht:

- a. dat de mogelijkheid geeft om een of meer aandelen te verkrijgen in het kapitaal van de inhoudingsplichtige, zijnde een startup of scale-up;
- b. waarvan in de voorwaarde schriftelijk tussen de werknemer en de inhoudingsplichtige is overeengekomen dat:

1°. het recht niet eerder dan twee jaar na toekenning van het recht voor het eerst kan worden uitgeoefend;

2°. de optieuitoefenprijs van het recht ten minste gelijk is aan de waarde in het economische verkeer van de aandelen waarop het recht betrekking heeft ten tijde van toekenning van het recht;

3°. de werknemer in dienstbetrekking of vroegere dienstbetrekking verplicht is ter zake van iedere vervreemding van de aandelen verkregen door de uitoefening van het aandelenoptierecht schriftelijke goedkeuring te verkrijgen van de inhoudingsplichtige door middel van een door de werknemer, de inhoudingsplichtige en de koper gezamenlijk getekende overeenkomst; en

c. ter zake waarvan de inhoudingsplichtige zijn administratie op zodanige wijze voert dat daaruit voor het recht en het aandeel waarop het recht betrekking heeft, op ieder moment

de adequate vastlegging van het aandelenbezit, het recht en de transacties, waaronder het vastleggen dat voldaan wordt aan de goedkeuringsverplichtingen en feitelijke transacties, volgt.

d. bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot de toepassing van de onderdelen c en d van dit artikel.

9. Indien de beschikking, bedoeld in artikel 10bb, vervalt of wordt ingetrokken, de startup of scale-up ophoudt inhoudingsplichtige te zijn, niet langer wordt voldaan aan de voorwaarden, bedoeld in het achtste lid dan wel de werknemer komt te overlijden, worden de aandelenoptierechten of aandelen op het moment dat de beschikking vervalt of wordt ingetrokken, het moment waarop de startup of scale-up ophoudt inhoudingsplichtige te zijn, onderscheidenlijk het moment waarop niet langer aan de voorwaarden, bedoeld in het achtste lid, wordt voldaan dan wel het moment van overlijden van de werknemer, tot het loon gerekend tegen de op dat moment geldende waarde in het economische verkeer.

Indien een moment als bedoeld in artikel 10a, eerste lid, zich ten aanzien van het betreffende aandelenoptierecht nog niet heeft voorgedaan op het betreffende moment, bedoeld in de eerste zin, wordt de waarde, bedoeld in de eerste zin, op het eerstvolgende moment, bedoeld in artikel 10a, eerste lid, tot het loon gerekend tegen de op dat moment geldende waarde in het economische verkeer.

10. Indien het negende lid toepassing vindt, vindt het tweede lid, tweede zin, slechts toepassing op het loon, bedoeld in het negende lid, dat betrekking heeft op de periode die is gelegen tussen het moment van toekenning van het aandelenoptierecht en het moment waarop de beschikking vervalt of wordt ingetrokken, het moment waarop de startup of scale-up niet langer inhoudingsplichtige is, het moment waarop niet langer aan de voorwaarden, bedoeld in het achtste lid, wordt voldaan, onderscheidenlijk het moment van overlijden van de werknemer. Dit loon wordt tijdsevenredig vastgesteld naar de verhouding tussen de periode, bedoeld in de eerste zin, en de periode tussen het moment van toekenning van het aandelenoptierecht en het eerstvolgende moment bedoeld in artikel 10a, eerste lid.

11. Ingeval de werknemer anders dan door overlijden ophoudt binnenlandse belastingplichtige als bedoeld in de Wet inkomstenbelasting 2001 te zijn, daaronder begrepen de situatie waarin de werknemer voor de toepassing van de Belastingregeling voor het Koninkrijk, de Belastingregeling voor het land Nederland of een verdrag ter voorkoming van dubbele belasting wordt geacht geen inwoner van Nederland meer te zijn, en het aandelenoptierecht of aandeel nog niet tot het loon is gerekend, wordt het aandelenoptierecht, onderscheidenlijk aandeel, op het onmiddellijk daaraan voorafgaande tijdstip geacht door de werknemer te zijn vervreemd tegen de waarde in het economische verkeer van dat aandelenoptierecht, onderscheidenlijk aandeel, op dat tijdstip.

12. Tot het loon ter zake van een aandelenoptierecht in een startup of scale-up worden mede gerekend de voordelen die de werknemer geniet uit de bij uitoefening van dat aandelenoptierecht verkregen aandelen waarop het eerste en derde lid nog geen toepassing hebben gevonden, verminderd met de op die voordelen betrekking hebbende kosten, maar niet verder dan tot nihil. In dat geval vindt ook het tweede lid, tweede zin, toepassing.

13. Dit artikel is niet van toepassing indien het aandelenoptierecht of aandeel kwalificeert als een lucratief belang als bedoeld in artikel 3.92b van de Wet inkomstenbelasting 2001.

14. Bij de toepassing van dit artikel is artikel 10a, vierde, tiende en veertiende lid, van overeenkomstige toepassing.

Artikel 10ba

1. Voor de toepassing van de artikelen 10b, 10bb, 10bc en 10bd, en de daarop berustende bepalingen wordt onder een startup of scale-up verstaan een inhoudingsplichtige:

a. die een onderneming drijft die gericht is op snelle groei door middel van een schaalbaar en herhaalbaar verdienmodel dat zijn oorsprong vindt in innovatie;

b. waarvan geen aandelen of winstbewijzen worden verhandeld op een geregleerde markt; en

c. waarvan geen aandelen of winstbewijzen voor meer dan 25 procent rechtens dan wel in feite direct of indirect worden gehouden door een lichaam waarvan de aandelen, onderscheidenlijk winstbewijzen, worden verhandeld op een geregleerde markt.

2. Onder het hebben van een schaalbaar en herhaalbaar verdienmodel wordt verstaan het vermogen van een onderneming om de omzet snel te laten groeien zonder lineaire inzet van meer mensen, meer middelen of hogere kosten, door gebruik te maken van technologie die tot lagere marginale kosten leidt en schaalvoordelen biedt.
3. Onder innovatie wordt verstaan het ontwikkelen of verbeteren van producten, diensten, processen of technologieën, waarbij sprake is van technische vernieuwing of significante functionele verbetering ten opzichte van de sector.

Artikel 10bb

1. Onze Minister van Economische Zaken en Klimaat stelt op verzoek van de inhoudingsplichtige bij beschikking vast of de inhoudingsplichtige kwalificeert als startup of scale-up. Deze beschikking geldt met ingang van de dagtekening van de beschikking voor acht jaar.
2. Op een tijdens de periode van acht jaar gedaan verzoek van de inhoudingsplichtige wordt die periode van acht jaar met vijf jaar verlengd, indien Onze Minister van Economische Zaken en Klimaat bij beschikking vaststelt dat nog steeds sprake is van een startup of scale-up.
3. Op een tijdens de periode van vijf jaar gedaan verzoek van de inhoudingsplichtige wordt die periode van vijf jaar maximaal tweemaal met telkens nog vijf jaar verlengd, indien Onze Minister van Economische Zaken en Klimaat bij beschikking vaststelt dat nog steeds sprake is van een startup of scale-up.
4. In geval van een overgang onder algemene titel van de inhoudingsplichtige treedt de verkrijgende inhoudingsplichtige in de plaats van de inhoudingsplichtige met betrekking tot de beschikking, bedoeld in het eerste, tweede of derde lid, indien Onze Minister van Economische Zaken en Klimaat op verzoek van de verkrijgende inhoudingsplichtige bij beschikking vaststelt dat nog steeds sprake is van een startup of scale-up.
5. Een verzoek als bedoeld in het eerste, tweede, derde of vierde lid en een melding als bedoeld in artikel 10bc, tweede lid, geschiedt uitsluitend langs elektronische weg met gebruikmaking van de hiervoor door Onze Minister van Economische Zaken en Klimaat beschikbaar gestelde voorziening en met opvolging van de daarbij opgenomen aanwijzingen.
6. Bij regeling van Onze Minister van Economische Zaken en Klimaat kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot een verzoek als bedoeld in het eerste, tweede, derde of vierde lid of een melding als bedoeld in artikel 10bc, tweede lid.

Artikel 10bc

1. Er is geen sprake meer van een startup of scale-up indien op enig tijdstip niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden, bedoeld in artikel 10ba, eerste lid, of de inhoudingsplichtige in staat van faillissement is verklaard en wordt de beschikking, bedoeld in artikel 10bb, ingetrokken.
2. De inhoudingsplichtige die eerder als startup of scale-up is aangemerkt, meldt binnen vier weken bij Onze Minister van Economische Zaken en Klimaat het ontstaan van een van de situaties, bedoeld in het eerste lid.
3. Onze Minister van Economische Zaken en Klimaat kan de inhoudingsplichtige die de melding, bedoeld in het tweede lid, niet binnen de termijn, bedoeld in het tweede lid, heeft gedaan een bestuurlijke boete opleggen van ten hoogste de vijfde categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht.
4. De bevoegdheid tot het opleggen van de boete vervalt door verloop van drie jaar na de datum waarop de melding uiterlijk had moeten worden gedaan.

Artikel 10bd

Onze Minister van Economische Zaken en Klimaat trekt de beschikking, bedoeld in artikel 10bb, in indien:

- a. de inhoudingsplichtige de mededeling, bedoeld in artikel 10bc, tweede lid, heeft gedaan, of aannemelijk is dat hij dat had behoren te doen; of
- b. aannemelijk is dat ter verkrijging van de beschikking, bedoeld in artikel 10bb, gegevens of bescheiden zijn verstrekt die zodanig onjuist of onvolledig zijn dat op de aanvraag een andere beslissing zou zijn genomen indien bij de beoordeling

daarvan de juiste omstandigheden volledig bekend zouden zijn geweest.

D

Artikel 13a, vierde lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. In onderdeel a wordt na "twaalfde lid" ingevoegd "of artikel 10b, derde lid, onderdeel a" en wordt na laatstgenoemde "onder 1°" ingevoegd "of artikel 10b, derde lid, onderdeel a".
2. In onderdeel b wordt na eerstgenoemde "onder 2°" ingevoegd "of artikel 10b, derde lid, onderdeel b" en wordt na laatstgenoemde "onder 2°" ingevoegd "of artikel 10b, derde lid, onderdeel b".
3. In onderdeel c wordt na "elfde lid," ingevoegd "of artikel b, eerste lid".

E

Aan artikel 27 wordt een lid toegevoegd, luidende:

5. In afwijking van het tweede lid vindt belastingheffing plaats op het tijdstip waarop het op grond van artikel 25, tweeëntwintigste lid van de Invorderingswet 1990 verleende uitstel wordt beëindigd indien sprake is van loon als bedoeld in artikel 10b, tiende lid, voor zover het loon tot het te conserveren inkomen is gerekend als bedoeld in artikel 2.8, tweede lid, van Wet op de inkomstenbelasting.

F

Artikel 32bb wordt als volgt gewijzigd:

- a. In het vijfde lid wordt na "artikelen 10a" ingevoegd ", 10b" en na "dertiende lid" wordt ingevoegd "en artikel 10b, elfde lid".
- b. In het zesde lid wordt na "10a" ingevoegd ", 10b".

Artikel IV

De Invorderingswet 1990 wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 25 wordt als volgt gewijzigd:

1. Onder vernummering van het tweeëntwintigste lid tot drieëntwintigste lid wordt een lid ingevoegd, luidende:
 22. Bij ministeriële regeling worden regels gesteld met betrekking tot het verlenen van uitstel van betaling voor belastingaanslagen betreffende de loonbelasting of inkomstenbelasting die is verschuldigd door de toepassing, onderscheidenlijk overeenkomstige toepassing, van artikel 10b, tiende lid, van de Wet op de loonbelasting 1964. De regels, bedoeld in de eerste zin, kunnen mede betrekking hebben op het stellen van voldoende zekerheid. Het uitstel wordt beëindigd:
 - a. indien de aandelen of aandelenoptierechten die aan het uitstel ten grondslag liggen worden vervreemd in de zin van artikel 10b, eerste, vijfde, achtste en elfde lid, van de Wet op de loonbelasting 1964, met dien verstande dat beëindiging van het uitstel op grond van een vervreemding in de zin van artikel 10b, vijfde lid, van de Wet op de loonbelasting 1964 achterwege blijft indien is voldaan aan de voorwaarden die in die bepaling worden gesteld;
 - b. ingeval de vennootschap waarin of waarvan de belastingschuldige de aandelen, onderscheidenlijk winstbewijzen, houdt reserves aan de belastingschuldige heeft uitgedeeld, voor een bedrag ter grootte van het bedrag van die uitgedeelde reserves, vermenigvuldigd met het percentage, genoemd in artikel 10b, tweede lid, tweede zin, van de Wet op de loonbelasting 1964 benoemde percentage.
 - c. in geval van een teruggaaf van wat op aandelen is gestort, onderscheidenlijk van wat door houders van winstbewijzen is gestort of ingelegd.
2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

24. Voor de toepassing van het tweeëntwintigste lid wordt de belastingrente gelijkgesteld met de inkomstenbelasting waarmee deze samenhangt.

B

Aan artikel 26 worden twee leden toegevoegd, luidende:

9. Voor zover de ontvanger het op de voet van artikel 25, tweeëntwintigste lid, verleende uitstel van betaling beëindigt omdat de aandelen of aandelenoptierechten worden vervreemd in de zin van artikel 25, tweeëntwintigste lid, onderdeel a, kan krachtens bij ministeriële regeling te stellen regels kwijtschelding worden verleend:

a. Indien de waarde in het economische verkeer van de aandelen of aandelenoptierechten is gedaald, anders dan door uitkering van winstreserves, teruggaaf van wat is gestort of ingelegd of overgang van rechten op andere aandelen of winstbewijzen, in vergelijking tot die waarde ten tijde van het belastbare feit ter zake waarvan de belastingaanslag is opgelegd: tot een bedrag gelijk aan die waardedaling, vermenigvuldigd met het in artikel 10b, tweede lid, van de Wet op de loonbelasting 1964 opgenomen percentage.

b. indien het heffingsrecht wegens vervreemding van die aandelen of aandelenoptierechten, ingevolge de Belastingregeling voor het Koninkrijk, de Belastingregeling voor het land Nederland of een verdrag ter voorkoming van dubbele belasting aan een ander land van het Koninkrijk, aan een ander heffingsgebied binnen het Rijk, onderscheidenlijk aan een andere mogendheid, is toegewezen: tot een bedrag gelijk aan de aldaar ter zake van die vervreemding feitelijk geheven belasting;

c. voor zover de belasting waarvoor op de voet van artikel 25, tweeëntwintigste lid, uitstel van betaling is verleend, hoger is dan de belasting die zou zijn geheven indien de belastingschuldige op het moment van die vervreemding in Nederland zou hebben gewoond.

10. Het bedrag aan kwijtschelding, bedoeld in het negende lid, bedraagt niet meer dan het bedrag van de belasting waarvoor ter zake van de aandelen of aandelenoptierechten nog uitstel van betaling is verleend.

Artikel V

In de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen komt met ingang van 1 januari 2030 artikel 2, tweede lid, te luiden:

2. In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt met de gewezen zelfstandige gelijkgesteld de persoon die:

a. als partner als bedoeld in artikel 1.2 van de Wet inkomstenbelasting 2001 van een ondernemer voldoet aan het urencriterium, bedoeld in artikel 3.6 van die wet, zonder enige vergoeding gedurende het kalenderjaar ten minste 525 uur arbeid verricht in een onderneming waaruit die ondernemer winst geniet; en

b. voldoet aan het bepaalde in het eerste lid.

Artikel VI

In de Wet kinderopvang komt met ingang van 1 januari 2030 artikel 1.6, eerste lid, onderdeel b, te luiden:

b. als partner als bedoeld in artikel 1.2 van de Wet inkomstenbelasting 2001 van een ondernemer die voldoet aan het urencriterium, bedoeld in artikel 3.6 van die wet, zonder enige vergoeding ten minste 525 uur arbeid verricht in een onderneming waaruit die ondernemer winst geniet.

Artikel VII

Bijlage 2 van de Algemene wet bestuursrecht wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 4 wordt in de alfabetische volgorde ingevoegd:

Wet op de loonbelasting 1964: de artikelen 10bb, eerste, tweede, derde en vierde lid, en 10bd tenzij mede toepassing is gegeven aan artikel 10bc, derde lid.

B

In artikel 7 wordt in de alfabetische volgorde ingevoegd:

Wet op de loonbelasting 1964: artikel 10bc, derde lid en de artikelen 10bb, eerste, tweede, derde en vierde lid, en 10bd, waarin mede toepassing is gegeven aan artikel 10bc, derde lid.

C

In artikel 11 wordt in de alfabetische volgorde ingevoegd:

Wet op de loonbelasting 1964: artikel 10bc, derde lid, en de artikelen 10bb, eerste, tweede, derde en vierde lid, en 10bd, waarin mede toepassing is gegeven aan artikel 10bc, derde lid.

Artikel VIII

Artikel 10b van de Wet op de loonbelasting 1964 kan mede worden toegepast op aandelenoptierechten die op of na 17 april 2025 zijn toegekend, op 31 december 2026 nog niet in de loonbelasting zijn betrokken en aan de in dat artikel gestelde voorwaarden voldoen met dien verstande dat de beschikking, bedoeld in artikel 10bd, eerste lid, van die wet, uiterlijk op 31 december 2027 moet zijn aangevraagd door de inhoudingsplichtige.

Artikel IX

Onze Minister van Financiën zendt in overeenstemming met Onze Minister van Economische Zaken en Klimaat binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van de artikelen I, onderdelen D tot en met S, III, IV, VII en VIII aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van deze wet in de praktijk.

Artikel X

De artikelen I, onderdelen D tot en met S, III, IV, VII en VIII vervallen met ingang van 1 januari 2035 tenzij voor die datum een voorstel van wet bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal is ingediend dat in het onderwerp van die artikelen voorziet.

Artikel XI

Deze wet treedt in werking met ingang van 1 januari 2027, met uitzondering van de artikelen I, onderdelen D tot en met S, III, IV en VII tot en met X, die in werking treden op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip dat voor de verschillende artikelen en onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Artikel XII

Deze wet wordt aangehaald als: Wet fiscale stimulering startups en scale-ups.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Staatssecretaris van Financiën,

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,

Wijziging van de Wet inkomstenbelasting 2001, de Wet op de loonbelasting 1964 en enige andere wetten inzake de belastingheffing in box 3 met betrekking tot aandelen in en winstbewijzen van startups en scale-ups en inzake de belastingheffing voor de loonbelasting en in box 1 met betrekking tot aandelenoptierechten van werknemers van startups en scale-ups (Wet fiscale stimulering van startups en scale-ups)

Memorie van toelichting

Inhoudsopgave

I.	ALGEMEEN	11
1.	Inleiding	11
2.	Budgettaire aspecten	16
3.	EU-aspecten.....	16
4.	Doenvermogen	16
5.	Gevolgen voor burgers en bedrijfsleven	17
6.	Uitvoeringsgevolgen Belastingdienst en RVO	17
7.	Advies en consultatie	17
II.	ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING	18

I. ALGEMEEN

1. Inleiding

Het is voor het huidige en toekomstige verdienvermogen van Nederland van groot belang dat innovatie en groei van bedrijven worden gestimuleerd. Een belangrijk deel van de toekomstige groei van onze economie is afhankelijk van het succes van startups en scale-ups in Nederland en de innovatie, productiviteitsgroei en vernieuwing die deze bedrijven ons brengen. Deze groei zal niet in gelijke mate tot stand komen met de bedrijven die er nu al zijn. Disruptieve innovatie komt vooral van nieuwe bedrijven.¹ Op dit moment groeien startups en scale-ups minder goed door dan in andere Europese landen als het Verenigd Koninkrijk, Zweden en Frankrijk.² Om die reden wil het kabinet dat startups en scale-ups betere kansen krijgen om succesvol te groeien in Nederland, onder andere door het ophalen van financiering in de vroege fase en het aantrekken en behouden van personeel.

Daartoe worden in dit wetsvoorstel twee maatregelen voorgesteld. Dit betreft ten eerste aanpassing van de definitie van startende ondernemingen ten behoeve van de uitzondering in het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3.³ Ten tweede wordt een fiscale maatregel voorgesteld ten aanzien van medewerkersparticipatie bij startups en scale-ups.

Medewerkersparticipatie is een belonings- en eigendomsinstrument waarbij werknemers van – in dit geval – een startup of scale-up financieel deelnemen in het bedrijf, meestal in de vorm van aandelen of aandelenopties. Dit geeft hen de mogelijkheid om mee te delen in de waardevermeerdering van de onderneming. Internationaal gezien zijn aandelenopties hiervoor de meest gebruikte vorm.

1.1 Voorgestelde definitie startups en scale-ups

De eerste maatregel in dit wetsvoorstel is de aanpassing van de definitie van startende ondernemingen ten behoeve van de uitzondering in het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3. Hiertoe wordt de Wet inkomstenbelasting 2001 gewijzigd. Startups en scale-ups verschillen van veel andere ondernemingen. Het zijn ondernemingen met een herhaalbaar en schaalbaar verdienmodel, met als doel snelle groei. Tijdens de start- en groeifase van dit soort ondernemingen zijn de investeringen in aandelen van deze bedrijven vaak zeer risicovol, illiquide en niet waardevast. Dat komt mede doordat dit soort ondernemingen vaak nog niet of nauwelijks een kasstroom of winst genereren.

In het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3 is daarom een uitzondering op de vermogensaanwassystematiek opgenomen voor aandeelhouders van winstbewijzen in *startende ondernemingen*. Omdat de definitie van startende ondernemingen onvoldoende aansluit bij de specifieke kenmerken van startups en scale-ups, is in samenwerking met de Minister van Economische Zaken en Klimaat een definitie van startup en scale-up geformuleerd die beter aansluit bij de voornaamste kenmerken ervan, werkbaar is voor de praktijk en uitvoerbaar is voor de Belastingdienst en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (hierna: RVO).⁴ Dit is in lijn met de motie van Eijk en Martens-America⁵, die verzoekt om te zorgen voor een ruimhartige en investeringsvriendelijke fiscale regeling voor startups en scale-ups met oog voor de liquiditeit van aandeelhouders.

Er is sprake van een startup of scale-up indien een onderneming gebruikmaakt van een schaalbaar en herhaalbaar bedrijfsmodel dat voortvloeit uit innovatie. Onder innovatie wordt verstaan het ontwikkelen of verbeteren van producten, diensten, processen of technologieën, waarbij sprake is van technische vernieuwing of significante functionele verbetering ten opzichte van de sector. Onder een schaalbaar, herhaalbaar verdienmodel wordt verstaan het vermogen van een onderneming om de omzet snel te laten groeien zonder lineaire inzet van meer mensen, meer middelen of hogere kosten, door gebruik te maken van technologie die lagere marginale kosten met zich brengt en schaalvoordelen biedt. De RVO toetst namens de Minister van

¹ Zie onder andere rapport van het Centraal Planbureau "Proces van creatieve destructie verzwakt in Nederland" uit november 2025.

² Zie o.a. Techleap, State of Dutch Tech 2026.

³ Kamerstukken II 2024/25, 36748, nr. 2.

⁴ Dit is aangekondigd brieven van de staatssecretaris van Financiën d.d. 2 juni 2025 en 16 januari 2026, Kamerstukken II 2024/25 32140, nr. 255 en Kamerstukken II 2025/26 32140, nr. 289

⁵ Kamerstukken II 2025/26, 36748, nr. 18.

Economische Zaken en Klimaat op verzoek van de onderneming of sprake is van een startup of scale-up. Deze toets vindt mede plaats aan de hand van de wettelijke begrippen innovatie en schaalbaarheid.

In verband met de vormgeving van het bovenstaande wordt opgemerkt dat de definitie en de nadere uitwerking daarvan, waaronder de toetsing door RVO, zoals beschreven in deze paragraaf en de paragrafen 1.2 tot en met 1.4, zijn opgenomen in de Wet op de loonbelasting 1964 en in de Wet inkomstenbelasting 2001 van overeenkomstige toepassing zijn verklaard, zodat deze bepalingen ook gelding hebben voor die wet.

1.1.1 Uitvoering door RVO en toetsing van een onderneming

Er wordt wettelijk bepaald wat onder startup of scale-up wordt verstaan. De definities daarvan worden door de RVO toegepast op aanvraag van een onderneming aan de hand van hiervoor opgestelde indicatoren. Hiervoor is ook de sector geconsulteerd om de toetsing zo goed mogelijk aan te laten sluiten bij de praktijk. Daarbij zal door RVO bijvoorbeeld gezien worden of de onderneming al gebruikmaakt van innovatieregelingen als de WBSO of het Innovatiekrediet of dat participatiemaatschappijen durfkapitaal hebben verstrekt. Dat kunnen goede indicatoren zijn voor het innovatieve en schaalbare karakter van een onderneming. Ondernemingen dienen deze informatie aan te leveren bij RVO. Als algemene karakteristieken geldt telkens dat onder een schaalbaar, herhaalbaar verdienmodel wordt verstaan het vermogen van een onderneming om de omzet snel te laten groeien zonder lineaire inzet van meer mensen, meer middelen of hogere kosten, door gebruik te maken van technologie die lagere marginale kosten met zich brengt en schaalvoordelen biedt. Onder innovatie wordt verstaan het ontwikkelen of verbeteren van producten, diensten, processen of technologieën, waarbij sprake is van technische vernieuwing of significante functionele verbetering ten opzichte van de markt.

De RVO voert deze toets uit, omdat het al beschikt over de hiervoor noodzakelijke kennis en kunde. De RVO voert sinds 2021 eveneens een toets uit op innovatie en schaalbaarheid voor de Immigratie en Naturalisatiedienst om de aanvraag te beoordelen van een verblijfsvergunning voor essentieel startuppersoneel. De gekozen systematiek, waarbij een door RVO afgegeven beschikking kan worden gebruikt voor fiscale doeleinden, sluit aan bij de systematiek die al gehanteerd wordt voor de energie- en de milieu-investeringsaftrek, waarna het financiële voordeel via het indienen van de aangifte inkomsten- of vennootschapsbelasting kan worden verzilverd. Hetzelfde geldt voor de speur- en ontwikkelingsverklaring die de RVO afgeeft en waarbij het financiële voordeel door de aanvrager wordt verrekend in de aangifte inkomstenbelasting of in de aangifte loonheffingen.

1.1.2 Niet meer kwalificeren als startup of scale-up

Indien een vennootschap niet meer voldoet aan de voorwaarden kwalificeert het automatisch niet meer als startup of scale-up. Ook kwalificeert de vennootschap niet meer als startup of scale-up als sprake is van een faillissement. Indien een hierboven genoemde situatie zich voordoet, geldt voor de onderneming de plicht om dit vier weken na die gebeurtenis te melden bij de RVO. Indien hieraan niet wordt voldaan kan de Minister van Economische Zaken en Klimaat een bestuurlijke boete opleggen van de vijfde categorie (ten hoogste € 103.000). Het niet langer kwalificeren als startup of scale-up heeft ook gevolgen voor de manier waarop de aandeelhouders van de niet langer kwalificerende onderneming de aangifte inkomstenbelasting dienen in te vullen. Daarop wordt hieronder nader ingegaan.

Bij een overgang onder algemene titel van de vennootschap, bijvoorbeeld bij een juridische fusie, kan de verkrijgende vennootschap in de plaats treden van de verdwijnende vennootschap. De verkrijgende vennootschap moet dan wel voldoen aan de voorwaarden om te kwalificeren als startup of scale-up, en kan dus bijvoorbeeld niet beursgenoteerd zijn. De verkrijgende vennootschap doet hiervoor een verzoek bij RVO.

1.1.3 Geldigheidsduur beschikking en rechtsgang

De beschikking van de RVO voor startups en scale-ups is acht jaar geldig en kan maximaal driemaal in termijnen van vijf jaren op aanvraag worden verlengd. Voor de lengte van deze termijn is aansluiting gezocht bij gangbare termijnen waarop doorgaans een 'exit-moment'

optreedt bij startups en scale-ups, zoals een beursgang of uitkoop van (een deel) van de aandelen, waardoor liquiditeit optreedt voor vroege investeerders. Uit data van dealroom.co blijkt dat de gemiddelde duur tot een dergelijk moment 12 jaar bedraagt, maar dat voor een deel van de startups en scale-ups dit kan oplopen tot meer dan 20 jaar. Dit is met name het geval bij hoogtechnologische bedrijven. Deze bedrijven komen vaak voort vanuit kennisinstellingen, zijn kapitaalintensief en hebben een lange ontwikkelingstijd. Deze bedrijven ontwikkelen doorgaans technologische oplossingen die relevant zijn voor maatschappelijke transitie op bijvoorbeeld het terrein van energie en klimaat, zorg, landbouw en voedsel waardoor het wenselijk is binnen de voorgestelde regeling voldoende ruimte te bieden voor dit soort bedrijven.

Tegen een beschikking voor startups of scale-ups en een beschikking inzake een bestuurlijke boete kan bezwaar en (hoger) beroep worden ingesteld. De bezwaarprocedures worden gevoerd voor de RVO. De (hoger-)beroepsprocedures worden gevoerd voor het College van Beroep voor het bedrijfsleven, al dan niet voorafgegaan door beroep bij de rechtbank Rotterdam indien (mede) sprake is van het opleggen van een bestuurlijke boete.⁶

1.2. Medewerkersparticipatie startups en scale-ups

Het tweede onderdeel in dit wetsvoorstel betreft het fiscaal stimuleren van medewerkersparticipatie bij startups en scale-ups via aanpassing van de Wet op de loonbelasting 1964.⁷ De toegang tot talent vormt een van de grootste belemmeringen voor een succesvolle door groei van startups en scale-ups. Medewerkers vormen het hart van een bedrijf; zonder talent geen groei. Zij zijn een cruciale voorwaarde voor het succes van de onderneming.

Startups en scale-ups hebben vaak niet de financiële middelen om werknemers een (internationaal) concurrerend salaris te bieden. Aandelenopties, internationaal de meest gebruikte vorm van participatie in de startupsector, kunnen mogelijk een deel van dit gat dichten. Het biedt meer mogelijkheden om talent dat in een startup of scale-up wil werken over te halen een lager salaris te accepteren in ruil voor het delen in de potentiële groei. Het verkrijgen van aandelen zorgt ervoor dat medewerkers meer gebonden zijn aan het bedrijf en minder snel weer vertrekken. Daarmee is het voor deze bedrijven in potentie een geschikt instrument voor het aantrekken en behouden van talent. Medewerkersparticipatie kan daarnaast zorgen voor versterking van het startupecosysteem doordat medewerkers de opbrengsten weer kunnen herinvesteren in de volgende generatie bedrijven. Kapitaal kan op deze manier terugvloeien in het ecosysteem. Nederland is vergeleken met het buitenland op het punt van belastingheffing ten aanzien van aandelenopties van medewerkers van startups en scale-ups minder aantrekkelijk. Het voordeel uit aandelenopties is belast in box 1 van de inkomstenbelasting tegen een relatief hoog progressief tarief. Daarmee is het tarief in Nederland een stuk hoger dan in andere startuplanden die vaak regelingen kennen die de voordelen uit aandelenopties lager belasten of als vermogenswinst belasten.⁸ Daarom heeft het toenmalige kabinet in april 2025 besloten om een fiscale maatregel te introduceren waarmee de belastingheffing van aandelenopties meer in lijn wordt gebracht met succesvolle Europese startuplanden als het Verenigd Koninkrijk en Zweden. Met dit wetsvoorstel wordt dit geëffectueerd.

1.2.1. Hoofdpijnen van de fiscale regeling

De twee belangrijkste maatregelen ten aanzien van medewerkersparticipatie bij startups en scale-ups betreffen 1) lagere loonheffing op het inkomen uit aandelenopties voor werknemers van startups en scale-ups en 2) als hoofdregel uitstel van heffing van loon- en inkomstenbelasting tot het moment dat de door uitoefening van de aandelenoptie verkregen aandelen daadwerkelijk worden verkocht.

De lagere heffing is zo vormgegeven, dat de grondslag van het inkomen uit aandelenoptierechten wordt versmald tot 65%. Daardoor is het effectieve tarief ongeveer gelijk aan wat de heffing zou zijn als de aandelenoptierechten in box 2 zouden zijn belast. De grondslagversmalling wordt

⁶ Hierbij is dezelfde systematiek gevolgd als op grond van de Wet vermindering afdracht loonbelasting en premie voor de volksverzekeringen (de artikelen 26 en 30 van die wet gelezen in samenhang met de artikelen 4, 7 en 11 van bijlage 2 van de Algemene wet bestuursrecht).

⁷ De Tweede Kamer is hierover geïnformeerd met de brieven van de minister van Economische Zaken van 3 juni 2025 en 16 december 2025, Kamerstukken II 2024/25, 32140, nr. 285 en Kamerstukken II 2024/25, 32140 nr. 256.

⁸ Kamerstukken II 2024/25, 32140, nr. 218.

vormgegeven in de loonheffing. Ook zorgt de regeling ervoor dat de heffing in beginsel plaatsvindt bij de daadwerkelijke verkoop van de aandelen, in plaats van het moment waarop de aandelen verhandelbaar worden zoals nu het geval is. Daarbij wordt voorgesteld om deze maatregel toe te passen op aandelenopties die door startups en scale-ups zijn uitgegeven sinds de bekendmaking van de fiscale regeling in de Voorjaarsnota, te weten op of na 17 april 2025 en die de loonsfeer nog niet hebben verlaten.

Daarnaast wordt hieronder ingegaan hoe in het wetsvoorstel wordt omgegaan met een aantal specifieke situaties.⁹

1.2.2. Uitdiensttreding

De eerste situatie die zich kan voordoen is dat een werknemer die deelneemt aan de aandelenoptieregeling uit dienst treedt. Dit zal niet worden gezien als een heffingsmoment. Een heffingsmoment bij uitdiensttreding zou het doel van de regeling om talent aan te trekken, kunnen ondermijnen. Hiermee wordt ook tegemoetgekomen aan de geuite wens in de motie-Van Eijk om aan te sluiten bij wat internationaal gebruikelijk is bij uitdiensttreding van de werknemer.¹⁰ Belastingheffing vindt dus ook voor de oud-werknemer pas plaats op het moment van vervreemding van de aandelen. Om ervoor te zorgen dat een inhoudingsplichtige geïnformeerd is over de verkoop van de aandelen, ook bij een voormalig werknemer, en in staat te stellen op het verkoopmoment de verschuldigde loonbelasting in te houden en af te dragen aan de Belastingdienst, moet in de aandelenoptieovereenkomst worden vastgelegd dat de inhoudingsplichtige voorafgaand aan de verkoop schriftelijk instemt met de verkoop. Deze goedkeuring wordt vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst tussen de drie betrokken partijen; de werknemer/aandeelhouder, de inhoudingsplichtige en de koper. Deze goedkeuringsprocedure versterkt ook de handhavings- en controlepositie van de Belastingdienst doordat de verkoop van aandelen in de administratie van de inhoudingsplichtige wordt vastgelegd.

1.2.3. Einde RVO-beschikking

Een tweede bijzondere situatie doet zich voor als de geldigheidsduur afloopt van de beschikking die door RVO is afgegeven. Er is dan niet langer sprake van een startup of een scale-up voor het doeleinde van de fiscale regeling. Voor zover (oud-)werknemers van startups en scale-ups opties of daaruit verkregen aandelen houden waarover op dat moment nog geen heffing heeft plaatsgevonden, wordt teruggevallen op de bestaande regeling voor aandelenopties in de loonheffingen.¹¹ In het geval van een beursgang is ook niet langer sprake van een startup of scaleup en verliest de RVO-beschikking zijn geldigheid door dit feit. De fiscale gevolgen zijn gelijk aan het verlopen van de geldigheidsduur.¹² De werknemer behoudt het fiscale voordeel (grondslagversmalling) voor de periode dat sprake was van een startup of scale-up en dit voordeel wordt naar tijdgelang toegekend. Indien een werknemer bijvoorbeeld tien jaar in dienst is geweest, waarvan acht jaar onder de beschikking en twee jaar buiten de beschikking dan wordt over 80% van het totale belastbare voordeel (de marktwaarde van de aandelen bij verkoop minus de uitoefenprijs) de grondslagversmalling toegepast en de overige 20% voor het volle belastbare voordeel in de heffing betrokken.

1.2.4. Emigratie

Bij emigratie wordt uitgegaan van fictieve vervreemding van aandelen(opties) voor gevallen waarin een werknemer emigreert voordat de aandelenoptierechten, dan wel daaruit volgende aandelen, in de loonheffing zijn betrokken. Dit heeft tot gevolg dat de waardeinstijgingen die hebben plaatsgevonden maar nog niet in de heffing zijn betrokken, omdat nog geen vervreemding heeft plaatsgevonden, alsnog in de heffing worden betrokken. De bestanddelen die als gevolg van de fictieve vervreemding worden belast, worden aangemerkt als te conserveren inkomen waarvoor een conserverende belastingaanslag wordt opgelegd. Door uit te gaan van een

⁹ Brief van de minister van Economische Zaken, Kamerstukken II 2024/25, 32140, nr. 285.

¹⁰ Kamerstukken II 2024/25, 36602, nr. 102.

¹¹ Dit betekent dat de belastingheffing uiterlijk plaatsvindt op het moment dat de aandelen verhandelbaar worden geacht te zijn. Dit kan een ander moment zijn dan de daadwerkelijke verkoop van de aandelen, maar nooit eerder dan het moment van het vervallen van de RVO-beschikking.

¹² Waarbij er een maximumperiode in ogenschouw wordt genomen voor verkoopregulerende bepalingen ten aanzien van de aandelen. Zo wordt voor deze periode voorkomen dat er belasting moet worden betaald, terwijl de aandelen nog niet verhandeld mogen worden en er dus sprake kan zijn van onvoldoende liquiditeit om de belasting te voldoen.

fictieve vervreemding en een conserverende belastingaanslag op te leggen, kan de belastingclaim over de reeds gerealiseerde waardeverandering veilig worden gesteld voordat de belastingplichtige is geëmigreerd. Dit acht het kabinet wenselijk omdat de belastingplichtige belastingheffing over de aandelen(opties) ver kan uitstellen - in beginsel bepaalt de belastingplichtige wanneer de heffing plaatsvindt door de aandelen(opties) op enig moment te vervreemden - en dus kan laten plaatsvinden na een mogelijke emigratie. Het voorgaande maakt de belastingheffing planbaar en daarmee mogelijk gevoelig voor misbruik. Bovendien is een dergelijke regeling consistent met de behandeling van aandelen(opties) in startups en scale-ups in de Wet werkelijk rendement box 3, waarvoor ook een fictieve vervreemding bij emigratie geldt.

Evenals bij een fictieve vervreemding van het aanmerkelijk belang en vermogensbestanddelen onder het nieuwe vermogenswinstregime in box 3, acht het kabinet het proportioneel om voor deze conserverende belastingaanslag uitstel van betaling te verlenen. Gelet op de omstandigheid dat er sprake is van een fictieve vervreemding en er dus in beginsel geen middelen vrijkomen waarmee de belastingplichtige de belastingaanslag kan voldoen, wordt het passend geacht dat voor de conserverende belastingaanslag uitstel van betaling wordt verleend. Tevens voorkomt dit uitstel dat het opleggen van een conserverende aanslag bij emigratie wegens fictieve vervreemding het recht op vrij verkeer van personen en diensten binnen de Europese Unie (EU) en de Europese Economische Ruimte (EER) zou kunnen beperken en daarmee in strijd zou kunnen zijn met het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie of met de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte. Zonder uitstel van betaling zou de conserverende aanslag namelijk een belemmering vormen voor de (oud) werknemer om zich in een ander land binnen de EU of EER te vestigen, en voor de werkgever om personeel te laten vestigen in een ander land binnen de EU of EER.

Het kabinet vindt het passend om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de uitstelfaciliteit die wordt aangeboden bij aandelenopties in startups en scale-ups in de Wet IB 2001. Uitstel van betaling wordt daarom automatisch verleend voor onbepaalde tijd en wordt al dan niet gedeeltelijk beëindigd wanneer er liquide middelen beschikbaar komen, of een ander heffingsmoment uit artikel 10b zich voordoet. Hierbij wordt rekening gehouden met de in het buitenland verschuldigde belasting. Verder wordt er gedurende het uitstel van betaling geen invorderingsrente in rekening gebracht en wordt alleen zekerheid gevraagd wanneer de belastingschuldige zich verplaatst of woonachtig wordt buiten de Europese Unie.

1.2.5 Samenloop met lucratiefbelangregeling

Voordelen uit lucratieve belangen zijn in beginsel belast als resultaat uit overige werkzaamheden (box 1). De belastingplichtige kan echter ook gebruikmaken van de zogenoemde aanmerkelijkbelangvariant waarbij de box 1-heffing onder bepaalde voorwaarden terugtreedt en een heffing in box 2 daarvoor in de plaats komt. Daarvoor moet de belastingplichtige het lucratieve belang houden via een kapitaalvennootschap waarin de belastingplichtige een aanmerkelijk belang houdt. Daarnaast moet die vennootschap de voordelen uit lucratief belang voor minimaal 95% doorstoten naar genoemde belastingplichtige (aanmerkelijkbelangvariant). De belastingplichtigen betalen dan belasting over de voordelen uit lucratief belang tegen het geldende tarief in box 2 (in 2026: maximaal 31%).

Ter uitvoering van de motie-Idsinga¹³ is in het Belastingplan 2026 een maatregel voorgesteld waardoor de grondslag voor inkomen uit een middellijk gehouden lucratief belang wordt verbreed door middel van een multiplier, als de voordelen vanwege toepassing van de aanmerkelijkbelangvariant in box 2 zijn belast. Hierdoor wordt de belastingdruk op de betreffende voordelen uit een middellijk gehouden lucratief belang via deze grondslagverbredende multiplier in box 2 verhoogd tot maximaal het tarief in box 3 (in 2026: 36%). De inwerkingtredingsdatum van de multipliermaatregel is met het amendement-Van Eijk¹⁴ met twee jaren uitgesteld tot 1 januari 2028. De effectieve belastingdruk van de hier voorgestelde maatregel voor aandelenoptierechten in startups of scale-ups ligt lager (ongeveer 32%) dan bij de lucratiefbelangregeling met toepassing van de voorgestelde multipliermaatregel (maximaal 36%). Om te voorkomen dat belastingplichtigen de multipliermaatregel buiten werking kunnen stellen

¹³ Kamerstukken II 2024/25, 36725, nr. 29.

¹⁴ Kamerstukken II 2025/26, 26812, nr. 109.

door de beloningsbestanddelen zo vorm te geven dat deze onder het bereik van de optieregeling zullen vallen, bepaalt het twaalfde lid dat aandelen of aandelenoptierechten die als lucratief belang kwalificeren niet onder het bereik van deze regeling vallen. Dit is ook in lijn met de motie-Dijk¹⁵ die het kabinet oproept om het belastingvoordeel voor private equitymanagers af te schaffen en een oplossing te zoeken voor startups en scale-ups. Aandelen of aandelenoptierechten in een startup of scale-up die kwalificeren als lucratief belang worden derhalve uitgesloten van de met dit wetsvoorstel voorgestelde aandelenoptieregeling.

1.3. Versobering en afschaffing van de meewerkaf trek en stakingsaf trek

De meewerkaf trek en stakingsaf trek in de inkomstenbelasting worden per 1 januari 2027 met 75% versoberd en per 1 januari 2030 afgeschaft. De meewerkaf trek is een regeling in de inkomstenbelasting waardoor ondernemers van wie de partner onbetaald in de onderneming meewerkt, minder belasting over hun winst hoeven te betalen. Uit de evaluatie van de fiscale ondernemerschapsregelingen¹⁶ blijkt dat het doel van de regeling achterhaald en niet meer legitiem is. Toen de regeling geïntroduceerd werd was het voor een IB-ondernemer niet toegestaan om zijn of haar partner in dienst te nemen. Tegenwoordig is dit wel mogelijk. Met deze maatregel worden de aftrekpercentages van de winst per 2027 verlaagd en wordt de regeling per 2030 afgeschaft conform onderstaande tabel.

Aantal meegewerkte uren	Meewerkaf trek tot 1 januari 2027	Meewerkaf trek vanaf 1 januari 2027	Meewerkaf trek vanaf 1 januari 2030
Minder dan 525	Geen aftrek	Geen aftrek	Geen aftrek
525 – 875	1,25% van de winst	0,313% van de winst	Geen aftrek
875 – 1.225	2% van de winst	0,5% van de winst	Geen aftrek
1.225 – 1.750	3% van de winst	0,75% van de winst	Geen aftrek
1.750 of meer	4% van de winst	1% van de winst	Geen aftrek

De stakingsaf trek is een regeling in de inkomstenbelasting voor ondernemers die stoppen (bijvoorbeeld door verkoop van de onderneming). Deze ondernemers moeten belasting betalen over de gerealiseerde stakingswinst. De stakingsaf trek zorgt ervoor dat over een deel van die stakingswinst geen belasting betaald hoeft te worden. Uit de eerdergenoemde evaluatie van de fiscale ondernemerschapsregelingen blijkt dat de regeling zeer beperkt doeltreffend en doelmatig is. Met deze maatregel wordt de aftrek per 1 januari 2027 verlaagd van € 3.630 naar € 908. Per 1 januari 2030 wordt de stakingsaf trek afgeschaft. Met deze maatregelen worden de kosten van de nieuwe fiscale regeling ter stimulering van medewerkersparticipatie voor startups en scale-ups gedekt.

2. Budgettaire aspecten

PM

3. EU-aspecten

De maatregel op grond van de Wet op de loonbelasting 1964 tot stimulering van het belonen van werknemers van startups en scale-ups in de vorm van aandelenoptierechten is een steunmaatregel in de zin van artikel 107, lid 1, VWEU. De maatregel zal worden voorgelegd ter goedkeuring als steunmaatregel bij de Europese Commissie.

4. Doenvermogen

Door deze maatregel wordt een extra beroep gedaan op het doenvermogen van zowel ondernemers met een startup of scale-up als hun werknemers. Het grootste beroep op het doenvermogen wordt gedaan op ondernemers, zowel bij het aanvragen en onderhouden van de RVO beschikking als bij het informeren van de werknemers en het vaststellen en afdragen van de loonheffing bij verkoop door (oud-)werknemers van door uitoefening van aandelenopties

¹⁵ Kamerstukken II 2025/26, 36812, nr. 98.

¹⁶ Kamerstukken II 2023/24, 32140, nr. 199.

verkregen aandelen. Voor de ondernemers is de verwachting dat zij deze acties naar verwachting goed kunnen uitvoeren, omdat zij in de regel gebruikmaken van fiscale professionals. Voor werknemers is er een aantal aandachtspunten. Allereerst dienen zij een bewuste keuze te maken met betrekking tot het heffingsmoment en dit te melden aan de werkgever. Uitgangspunt hierbij is dat de werkgever zijn werknemer goed informeert over de implicaties van de verschillende heffingsmomenten, maar dit kan desalniettemin ingewikkeld zijn voor werknemers.

5. Gevolgen voor burgers en bedrijfsleven

Aanpassing definitie startups en scale-ups in box 3

Aandeelhouders van startups en scale-ups in box 3 zullen door de ruimere definitie vaker gebruik kunnen maken van het vermogenswinstregime in plaats van de vermogensaanwassystematiek. Enerzijds leidt dit tot een toename van de administratieve lasten voor burgers en bedrijven vanwege de aparte fiscale behandeling, anderzijds leidt dit tot een afname van de administratieve lasten doordat er minder waarderingsmomenten zijn. Verwacht wordt dat de voorgestelde wijziging op dit punt per saldo beperkte gevolgen heeft voor de administratieve lasten voor burgers en bedrijven.

Maatregelen met betrekking tot heffing op aandelenoptierechten

Op basis van de voorgestelde maatregel voor aandelenoptierechten worden aandelenoptierechten in de heffing betrokken op het moment dat de bij uitoefening verkregen aandelen verkocht worden behoudens enkele uitzonderingen (zoals emigratie). Een werknemer met aandelenoptierechten heeft naar huidig recht reeds de mogelijkheid om op het moment van uitoefening van die rechten aan de inhoudingsplichtige kenbaar te maken dat hij kiest voor heffing op het moment van uitoefening ondanks dat zij nog niet verhandelbaar zijn. De inhoudingsplichtige moet de schriftelijke keuze van de werknemer opnemen in zijn administratie, dit blijft ongewijzigd. Alleen zal door dit voorstel de inhoudingsplichtige deze administratie langer dienen te bewaren. Dit zal naar verwachting beperkte gevolgen hebben voor de administratieve lasten voor bedrijven.

Verder wordt er een goedkeuringsvereiste geïntroduceerd dat inhoudt dat voor een verkoop van de aandelen schriftelijke goedkeuring van drie partijen (werknemer/verkoper, koper en startup/scale-up) vereist is. De administratieve lasten voor burgers en bedrijven zullen hierdoor beperkt toenemen.

Ten opzichte van de huidige situatie zullen zich naar verwachting minder situaties voordoen waarin de inhoudingsplichtige loonheffing moet inhouden in het geval dat een werknemer voordelen geniet uit bij uitoefening van een aandelenoptierecht verkregen aandelen die nog niet verhandelbaar zijn of nog niet verhandelbaar worden geacht. Er zullen daardoor ook minder waarderingsmomenten zijn. Indien belastingheffing plaatsvindt bij verkoop van de aandelen is in principe de verkoopprijs leidend bij de vaststelling van het belastbaar voordeel, waardoor geen waardering hoeft plaats te vinden. De administratieve lasten voor burgers en bedrijven zullen hierdoor beperkt verminderen.

Om gebruik te maken van de regelingen voor medewerkersparticipatie en de uitzondering in box 3 dienen ondernemingen een beschikking aan te vragen bij RVO om als startup of scale-up te worden aangemerkt. Hiervoor dient bij RVO informatie aangeleverd te worden. RVO zal de ondernemingen toetsen op basis van de definitie uit de wet. Indien een onderneming niet langer aan de voorwaarden voldoet, moet de onderneming dit melden aan RVO. De administratieve lasten voor bedrijven zullen hierdoor beperkt toenemen.

Per saldo zullen naar verwachting de administratieve lasten voor burgers en bedrijven beperkt blijven.

Versobering en afschaffing stakingsaftrek en meewerkaftrek

De maatregel wordt automatisch verwerkt in de aangifte inkomstenbelasting. De maatregel heeft daarom beperkte gevolgen voor de administratieve lasten voor burgers.

6. Uitvoeringsgevolgen Belastingdienst en RVO

PM

7. Advies en consultatie

PM

II. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel I

Artikel I, onderdeel A, artikel III, onderdeel E, artikel IV (artikel 2.8 van de Wet inkomstenbelasting 2001, artikel 27 Wet op de loonbelasting 1964 en de artikelen 25 en 26 Invorderingswet 1990)

Met de in artikel I, onderdeel A, artikel III, onderdeel E en artikel IV opgenomen wijzigingen, wordt geregeld dat bij emigratie een conserverende aanslag wordt opgelegd. De wijziging in artikel I, onderdeel A regelt de toevoeging van artikel 10b, tiende lid aan artikel 2.8 tweede lid van de Wet Inkomstenbelasting 2001, waarin het te conserveren inkomen is geregeld. Met de wijziging in artikel III, onderdeel E wordt geregeld dat aan artikel 27 van de Wet op de loonbelasting 1964 een nieuw vijfde lid wordt toegevoegd, waardoor het moment van heffing verplaatst wordt naar het moment waarop op grond van artikel 25, tweeëntwintigste lid van de Invorderingswet 1990 verleende uitstel wordt beëindigd indien sprake is van loon als bedoeld in artikel 10b, elfde lid Wet op de loonbelasting 1964, voor zover dit tot het conserverende inkomen is gerekend zoals bedoeld in artikel 2.8, tweede lid, Wet IB 2001. De wijziging in artikel IV stelt een wijziging van artikel 25 en 26 van de Invorderingswet 1990 voor. Hiermee wordt geregeld dat voor onbepaalde tijd uitstel van betaling kan worden verleend voor de bij emigratie op grond van de voorgestelde wijziging van artikel 2.8 Wet IB 2001 in samenhang met het voorgestelde artikel 10b, elfde lid, opgelegde conserverende belastingaanslagen. Voorgesteld wordt een nieuw tweeëntwintigste lid in te voegen, waarin wordt geregeld dat bij ministeriële regeling regels gesteld kunnen worden met betrekking tot het verlenen van uitstel van betaling van belasting die is verschuldigd door de toepassing van artikel 10b, elfde lid. Omdat er sprake is van een emigratie en geen verkoop van aandelen, en er dus ook geen liquide middelen vrijkomen om de belastingheffing te voldoen, wordt dit passend geacht. Aan artikel 26 van de Invorderingswet 1990 worden twee leden toegevoegd. Hiermee wordt geregeld dat ook kwijtschelding kan worden verleend voor het bedrag van de in Nederland verschuldigde loonbelasting op grond van het voorgestelde artikel 25, tweeëntwintigste lid van de Invorderingswet 1990. Deze kwijtschelding kan worden verleend in een drietal situaties, namelijk indien de waarde in het economisch verkeer van de aandelen of aandelenoptierechten is gedaald sinds het opleggen van de conserverende aanslag, indien een ander land (ook) het heffingsrecht heeft en voor zover de belasting waarvoor uitstel van betaling is verleend, hoger is dan die zou zijn indien de belastingschuldige op het moment van vervreemding in Nederland zou hebben gewoond. Het voorgestelde elfde lid regelt dat het bedrag aan kwijtschelding zoals bedoeld in het tiende lid, niet meer bedraagt dan het bedrag van de belasting waarvoor uitstel van betaling is verleend.

Artikel I, onderdeel B (artikel 3.78 van de Wet inkomstenbelasting 2001)

Met de in artikel I, onderdeel B, opgenomen wijzigingen wordt voorgesteld de voor de meewerkaftrek geldende aftrekpercentages van de winst in artikel 3.78 Wet IB 2001 met (afgerond) 75% te verlagen ter dekking van de in het algemeen deel van deze memorie van toelichting beschreven maatregel die is gericht op medewerkersparticipatie in startups en scale-ups.

Artikel I, onderdeel C (artikel 3.79 van de Wet inkomstenbelasting 2001)

Met de in artikel I, onderdeel B, opgenomen wijzigingen wordt voorgesteld de aftrek van de winst in artikel 3.79 Wet IB 2001 (stakingsaftrek) met 75% te verlagen ter dekking van de in het algemeen deel van deze memorie van toelichting beschreven maatregel gericht op medewerkersparticipatie in startups en scale-ups.

Artikel I, onderdelen D en E (artikelen 5.3, 5.6, 5.16 en 5.17 van de Wet inkomstenbelasting 2001)

Artikel I, onderdelen D tot en met S, vervangt de definitie van "startende onderneming", zoals die ingevolge de Wet werkelijk rendement box 3 naar verwachting met ingang van 1 januari 2028 in onder andere de artikelen 5.3, 5.6 en 5.16, Wet IB 2001 wordt opgenomen door de in het voorgestelde artikel 10ba Wet LB 1964 opgenomen definitie van startup en scale-up.

Met het voorgestelde artikel 5.17 Wet IB 2001 wordt voor de definitie van een startup en scale-up aangesloten bij de definitie die op grond van dit wetsvoorstel zal worden gehanteerd in de Wet LB 1964. Dit wordt hierna toegelicht bij de artikelsgewijze toelichting van de voorgestelde artikelen 10b, 10ba, 10bb, 10bc, 10bd en 10be Wet LB 1964.

Artikel I, onderdelen F, G, H, I en K (artikelen 5.18, 5.24, 5.26, 5.29, 5.30, 5.32, 5.33, 5.36, 5.37 en 10a.31 van de Wet inkomstenbelasting 2001)

Artikel I, onderdelen F, G, H, I en K, vervangt de definitie van “startende onderneming”, zoals die ingevolge de Wet werkelijk rendement box 3 naar verwachting met ingang van 1 januari 2028 in onder andere de artikelen 5.18, 5.24, 5.26, 5.29, 5.30, 5.32, 5.33, 5.36, 5.37 en 10a.31, Wet IB 2001 wordt opgenomen door de in het voorgestelde artikel 10ba Wet LB 1964 opgenomen definitie van startup en scale-up.

Artikel I, onderdeel J (artikel 5.35 van de Wet inkomstenbelasting 2001)

De voorgestelde wijzigingen van artikel 5.35 Wet IB 2001 bewerkstelligen dat aandelen of winstbewijzen die zijn verkregen in het kader van een aandelenfusie, juridische fusie of splitsing als bedoeld in het voorgestelde artikel 5.33 Wet IB 2001 en die niet voldoen aan de definitie van aandelen in of winstbewijzen van een startup of scale-up gedurende een periode toch worden aangemerkt als aandelen in of winstbewijzen van een startup of scale-up. Zonder het voorgestelde artikel 5.35 Wet IB 2001 zou de fusie in de genoemde gevallen belastingheffing tot gevolg hebben omdat de betreffende aandelen of winstbewijzen het vermogenswinstregime verlaten waarbij moet worden afgerekend over het verschil tussen de waarde in het economische verkeer en de verkrijgingsprijs, terwijl het op grond van de Fusierichtlijn¹⁷ niet is toegestaan dat fusies en splitsingen leiden tot enigerlei belastingheffing over vermogenswinst. De genoemde periode is momenteel gesteld op een termijn van maximaal 60 maanden, verminderd met het aantal maanden waarin de aandelen of winstbewijzen voorafgaand aan de aandelenfusie, juridische fusie of splitsing al aandelen in of winstbewijzen van een startup of scale-up waren. Hiermee wordt aangesloten bij de maximumtermijn waarvoor op grond van het voorgestelde artikel 10bc Wet LB 1964, afgezien van eventuele verlengingen, een beschikking wordt gegeven waarbij de Minister van EZK verklaart dat sprake is van een startup of scale-up.

Artikel II

Artikel II, onderdeel A (artikel 3.22 van de Wet inkomstenbelasting 2001)

In artikel 3.22 Wet IB 2001 is een verwijzing naar artikel 3.79 Wet IB 2001 opgenomen. In verband met het voorstel om artikel 3.79 Wet IB 2001 per 1 januari 2030 te laten vervallen, wordt voorgesteld om ook die verwijzing per die datum te laten vervallen.

Artikel II, onderdeel B (artikel 3.74 van de Wet inkomstenbelasting 2001)

Met de in artikel II, onderdeel C, voorgestelde wijziging komen de in de artikelen 3.78 en 3.79 Wet IB 2001 opgenomen meewerkaftrek, onderscheidenlijk stakingsaftrek, per 1 januari 2030 te vervallen. In verband daarmee wordt voorgesteld de verwijzingen naar de meewerkaftrek en stakingsaftrek in artikel 3.74 Wet IB 2001 ook te laten vervallen.

Artikel II, onderdeel C (artikelen 3.78 en 3.79 van de Wet inkomstenbelasting 2001)

Met de in artikel II, onderdeel C, voorgestelde wijziging komen de artikelen 3.78 en 3.79 Wet IB 2001, waarin de meewerkaftrek, onderscheidenlijk de stakingsaftrek, is opgenomen, per 1 januari 2030 te vervallen ter dekking van de in het algemeen deel van deze memorie van toelichting beschreven maatregel ter stimulering van medewerkersparticipatie in startups en scale-ups. Beoogd wordt laatstgenoemde maatregel per 1 januari 2027 in werking te laten treden.

Artikel II, onderdeel D (artikel 10a.29 van de Wet inkomstenbelasting 2001)

Artikel 10a.29 Wet IB 2001 voorziet in een uitbreiding van de toepassing van de stakingsaftrek in het kader van het overgangsrecht voor de afschaffing van de oudedagsreserve. In verband met het voorstel om artikel 3.79 Wet IB 2001 per 2030 te laten vervallen, wordt voorgesteld om ook

¹⁷ Richtlijn 2009/133/EG van de Raad van 19 oktober 2009 betreffende de gemeenschappelijke fiscale regeling voor fusies, splitsingen, gedeeltelijke splitsingen, inbreng van activa en aandelenruil met betrekking tot vennootschappen uit verschillende lidstaten en voor de verplaatsing van de statutaire zetel van een SE of een SCE van een lidstaat naar een andere lidstaat (PbEU 2009, L 310).

artikel 10a.29, zevende lid, Wet IB 2001 per die datum te laten vervallen. Dat heeft tot gevolg dat op basis van dit voorstel per die datum de stakingsaftrek ook niet meer zal gelden voor de ondernemer die als ondernemer in het kalenderjaar winst behaalt door een afnemende van een oudedagsreserve als bedoeld in artikel 10a.29, eerste lid, Wet IB 2001 na een geruisloze doorschuiving of omzetting als bedoeld in artikel 3.59, tweede lid, artikel 3.62, artikel 3.63, onderscheidenlijk artikel 3.65 Wet IB 2001, waarbij zonder die geruisloze doorschuiving of omzetting sprake zou zijn van het staken van een gehele onderneming. Daarvoor is gekozen omdat is voorgesteld de stakingsaftrek per 2030 af te schaffen. In verband met die maatregel wordt tevens voorgesteld artikel 10a.29, achtste tot en met vijftiende lid, Wet IB 2001 te vernummeren tot artikel 10a.29, zevende tot en met veertiende lid, Wet IB 2001.

Artikel III

Artikel III, onderdeel A (artikel 10 van de Wet op de loonbelasting 1964)

Artikel 10, vijfde lid, aanhef en onderdeel c, Wet LB 1964 regelt dat de pseudo-eindheffing van artikel 32bb Wet LB 1964 niet afdoet aan de belastbaarheid van ter zake van de aandelenoptierechten behaalde voordelen ingevolge artikel 10a Wet LB 1964. Met deze wijziging wordt voorgesteld om een verwijzing naar het voorgestelde artikel 10b Wet LB 1964 aan artikel 10, vijfde lid, onderdeel c, Wet LB 1964 toe te voegen, zodat de pseudo-eindheffing, bedoeld in artikel 32bb Wet LB 1964, eveneens niet afdoet aan de belastbaarheid van behaalde voordelen ter zake van aandelenoptierechten ingevolge het voorgestelde artikel 10b Wet LB 1964.

Artikel III, onderdeel B (artikel 10a van de Wet op de loonbelasting 1964)

Artikel 10a, negende lid, Wet LB 1964 bevat een uitzondering op het in de heffing betrekken van behaalde voordelen ter zake van een aandelenoptierecht bij het verhandelbaar zijn van de bij uitoefening verkregen aandelen. Indien de werknemer de verkregen aandelen niet mag vervreemden als gevolg van een contractuele beperking, wordt het heffingsmoment uitgesteld tot maximaal vijf jaar na beursgang van de vennootschap waarin de aandelen worden gehouden dan wel indien deze vennootschap bij uitoefening van het aandelenoptierecht reeds beursgenoteerd is tot maximaal vijf jaar na uitoefening van het aandelenoptierecht. Na afloop van die termijn worden de verkregen aandelen geacht verhandelbaar te zijn geworden en wordt het aandelenoptierecht op dat moment in de heffing betrokken waarbij het loon wordt gesteld op de waarde in het economische verkeer van de aandelen op dat moment. Het vorenstaande geldt niet in het geval dat de aandelen als gevolg van een wettelijke bepaling niet verhandelbaar zijn.¹⁸ Artikel 10a, negende lid, Wet LB 1964 bevat regels voor belastingheffing in de situatie dat de uit de aandelenoptierechten verkregen aandelen niet direct bij uitoefening verhandelbaar zijn als bedoeld in artikel 10a, eerste lid, onderdeel a, onder 2°, Wet LB 1964. Voor het genietingsstijdstip wordt daarbij abusievelijk verwezen naar artikel 13a, vierde lid, onderdeel a, Wet LB 1964; het moment van uitoefening van het aandelenoptierecht. De verwijzing moet zijn naar het moment van verhandelbaar worden van de uit de aandelenoptierechten verkregen aandelen oftewel artikel 13a, vierde lid, onderdeel b, Wet LB 1964. Voorgesteld wordt deze foutieve verwijzing te herstellen.

Artikel III, onderdeel C (artikelen 10b, 10ba, 10bb, 10bc, 10bd en 10be van de Wet op de loonbelasting 1964)

Voorgesteld wordt om na artikel 10a Wet LB 1964 vijf artikelen in te voegen, die hierna per artikel worden toegelicht, gevolgd door zes tussenkopjes met daaronder steeds een toelichting op het betreffende artikel. Met het voorgestelde artikel 10b Wet LB 1964 wordt voorgesteld een fiscale regeling te introduceren ter stimulering van aandelenoptierechten die werknemers van startups en scale-ups het recht geeft om na verloop van tijd tegen een vooraf vastgestelde prijs aandelen te kopen in de onderneming van de werkgever. Het doel van deze regeling is, zoals meer uitgebreid toegelicht in het algemeen deel van deze memorie, om startups en scale-ups beter in staat te stellen hun werknemers te belonen via aandelenoptierechten, zonder dat deze werknemers geconfronteerd worden met liquiditeitsproblemen op het moment van belastingheffing. Daarnaast kent het voorgestelde artikel 10b Wet LB 1964 een grondslagversmalling van het loon tot 65% van de genoten voordelen uit aandelenoptierechten in

¹⁸ Kamerstukken II 2021/22, 35929, nr. 3, p. 4.

startups of scale-ups. Hierdoor ontstaat een effectief tarief van ongeveer 32%. Dit ligt in lijn met het gecombineerde tarief van de inkomstenbelasting en de vennootschapsbelasting voor aandeelhouders in box 2.

Artikel 10a Wet LB 1964 bevat de bepalingen aan de hand waarvan loonbelasting wordt geheven over het voordeel dat een werknemer verkrijgt doordat hij in het kader van zijn dienstbetrekking of vroegere dienstbetrekking een aandelenoptierecht verkrijgt, ongeacht het karakter van de inhoudingsplichtige. In het voorgestelde artikel 10b Wet LB 1964 worden enkele van artikel 10a Wet LB 1964 afwijkende regels gesteld specifiek voor aandelenoptierechten die door een startup of scale-up worden toegekend aan werknemers. Artikel 10a Wet LB 1964 moet in deze zin als de algemene regeling worden beschouwd en het voorgestelde artikel 10b Wet LB 1964 bevat daarvan afwijkende regels specifiek voor startups en scale-ups. Dit betekent ook dat aandelenoptierechten die worden toegekend door een startup of scale-up, maar op onderdelen niet voldoen aan de voorwaarden die het voorgestelde artikel 10b Wet LB 1964 stelt, uitsluitend vallen onder de regels van artikel 10a Wet LB 1964. Ook aandelenopties die worden toegekend aan werknemers van startups en scale-ups die op enig moment niet meer voldoen aan de voorwaarden van het voorgestelde artikel 10b Wet LB 1964 vallen vanaf dat moment terug in de algemene regeling van artikel 10a Wet LB 1964.

Het voorgestelde artikel 10b, eerste lid, Wet LB 1964 regelt de nieuwe hoofdregel voor het heffingsmoment voor aandelenoptierechten die worden toegekend aan werknemers van startups en scale-ups en die ook overigens voldoen aan alle voorwaarden van dat artikel.

In de algemene regeling van artikel 10a Wet LB 1964 wordt sinds 1 januari 2023 het heffingsmoment voor aandelenoptierechten bepaald op het moment waarop de aandelen die bij uitoefening van de aandelenoptierechten zijn verkregen verhandelbaar worden.¹⁹ Indien het moment van verhandelbaar worden van de bij uitoefening van de aandelenoptierechten verkregen aandelen niet samenvalt met het moment van uitoefening van de opties, bestaat voor de werknemer de mogelijkheid om ervoor te kiezen om al belasting te betalen op het moment van uitoefening van de aandelenoptierechten tegen de op dat moment geldende waarde in het economische verkeer van de bij uitoefening verkregen aandelen.²⁰ De werknemer dient die keuze schriftelijk kenbaar te maken aan de inhoudingsplichtige uiterlijk op het moment van uitoefening van het recht.

Op basis van het voorgestelde artikel 10b, eerste lid, Wet LB 1964 wordt zoals gezegd voor aandelenoptierechten die aan werknemers worden toegekend in het kader van hun dienstbetrekking met een startup of scale-up, in afwijking van de algemene regeling van artikel 10a Wet LB 1964, het heffingsmoment als hoofdregel verschoven naar het moment van vervreemding van de bij uitoefening van de aandelenoptierechten verkregen aandelen. Daarmee wordt voorkomen dat werknemers reeds belasting verschuldigd zijn op een moment dat er nog geen feitelijke opbrengst beschikbaar is. De heffing zal plaatsvinden over het daadwerkelijk genoten voordeel dat is verkregen met de vervreemding van die aandelen. Ook die heffingsgrondslag wijkt af van de in artikel 10a, eerste lid, Wet LB 1964 opgenomen heffingsgrondslag. Ingevolge artikel 10a, eerste lid, aanhef en onderdeel a, Wet LB 1964 geldt als heffingsgrond de waarde in het economische verkeer van de aandelen ten tijde van het uitoefenen van het aandelenoptierecht of het verhandelbaar worden van de aandelen en ingevolge artikel 10a, eerste lid, onderdeel b, Wet LB 1964 geldt als heffingsgrondslag hetgeen door de werknemer wordt genoten ter zake van de vervreemding van het aandelenoptierecht.

Het uitstel van heffing tot het moment van vervreemding van de bij uitoefening van de aandelenoptierechten verkregen aandelen betekent ook dat het heffingsmoment in meer gevallen kan liggen tot (ver) na het einde van dienstbetrekking van de werknemer met de startup of scale-up. De aandelen waarover nog geen loonbelasting is geheven verlaten ook bij het einde van de dienstbetrekking de loonsfeer niet en de startup of scale-up houdt de verplichting om loonbelasting af te dragen ten tijde van de vervreemding van de aandelen. Dit kan betekenen dat de voormalige werknemer die in het bezit is van aandelen die zijn verkregen bij de uitoefening

¹⁹ Wet aanpassing fiscale regeling aandelenoptierechten.

²⁰ Artikel 10a, twaalfde lid, Wet LB 1964.

van de aandelenoptierechten waarover nog geen loonbelasting is afgedragen, in de loonadministratie van de startup of scale-up geadministreerd blijft dan wel opnieuw opgevoerd dient te worden ten tijde van het heffingsmoment. Dit kan ook betekenen dat de voormalige werknemer na verkoop van de aandelen een bedrag gelijk aan de af te dragen loonbelasting dient te betalen aan de startup of scale-up die dit vervolgens kan afdragen aan de Belastingdienst. Om de startup of scale-up in staat te stellen op het juiste moment het juiste bedrag af te dragen aan loonbelasting die is verschuldigd over de aandelen af te dragen en de Belastingdienst om daarop te handhaven, ook indien de dienstbetrekking in de tussentijd is beëindigd, zijn de nodige waarborgen opgenomen in het voorgestelde artikel 10b, achtste lid, Wet LB 1964, zoals een goedkeuringsprocedure van de aandelenverkoop door de verkoper, de startup of scale-up en de koper en verplichtingen ten aanzien van de administratie van de aandelenoptierechten en aandelen door die startup of scale-up.

Voorbeeld:

Albert is met ingang van 1 april 2027 in dienst getreden bij de startup Star BV. Star BV heeft op 1 juli 2027 na daartoe gedaan verzoek, een beschikking ontvangen van de RVO waarin wordt bevestigd dat zij met terugwerkende kracht tot 1 januari 2027 kwalificeert als een startup. Star BV beschikte niet over de financiële middelen om Albert een concurrerend salaris te bieden. Albert is akkoord gegaan met een lager salaris en heeft in ruil daarvoor bij indiensttreding het recht gekregen om na verloop van een periode van 36 maanden 100 aandelen te kopen in Star BV tegen de op het moment van toekenning geldende waarde in het economische verkeer van € 100. Na 4 jaar oefent Albert het optierecht uit; hij koopt tegen betaling van € 10.000 100 aandelen in Star BV. De aandelen zijn op dat moment € 300 per stuk waard en zijn direct verhandelbaar. Na 5 jaar treedt Albert uit dienst van Star BV. Op 1 januari 2034 verkoopt Albert alle 100 aandelen Star BV tegen een verkoopprijs van € 700 per aandeel. Ondanks dat Albert niet meer in dienst is van Star BV is Star BV nog steeds gehouden de ten tijde van de verkoop verschuldigde loonbelasting af te dragen aan de Belastingdienst. Albert zal ten tijde van de verkoop van de aandelen de verschuldigde belasting moeten betalen aan Star BV.

Het voorgestelde artikel 10b, tweede lid, Wet LB 1964 bepaalt op welke wijze het loon moet worden berekend bij toepassing van dat artikel. In afwijking van artikel 10a behoort hetgeen door de werknemer genoten bij vervreemding van de aandelen, die zijn verkregen door uitoefening van de aandelenoptierechten, tot het loon. Vervolgens stelt dit lid een grondslagversmalling voor. Allereerst wordt de optieuitoefenprijs in mindering gebracht op het genoten voordeel, tot maximaal nihil. De optieuitoefenprijs is het bedrag dat de werknemer heeft betaald voor het verkrijgen van het aandelenoptierecht of het aandeel. Dit is in lijn met de huidige regeling en zorgt ervoor dat alleen het na die vermindering resulterende voordeel dat de werknemer geniet belast wordt. Vervolgens volgt een grondslagversmalling waardoor slechts 65% van dat voordeel tot het loon wordt gerekend.

Voorbeeld:

*Het belastbare voordeel dat ter zake van de vervreemding van de aandelen door Albert op 1 januari 2034 in de heffing moet worden betrokken bedraagt: € 39.000 ((€ 70.000 -/- € 10.000) * 65%).*

Op grond van het voorgestelde artikel 10b, derde lid, Wet LB 1964 kan de werknemer kiezen voor heffing op de eerdere heffingsmomenten die ingevolge artikel 10a Wet LB 1964 qua strekking ook geldt voor andere aandelenoptierechten dan die zijn verstrekt door startups of scale-ups. Dit houdt in dat de werknemer mag opteren voor belastingheffing op het moment van uitoefening van het optierecht of, als de aandelen dan nog niet verhandelbaar zijn, op het moment dat deze verhandelbaar worden. Ingevolge het voorgestelde artikel 10b, derde lid, Wet LB 1964 vindt de heffing in die situaties plaats over de waarde in het economische verkeer van de bij uitoefening van het aandelenoptierecht verkregen aandelen op het gekozen heffingsmoment. Ook indien wordt geopteerd voor een eerdere heffing, blijft de grondslagversmalling van het voorgestelde artikel 10b, tweede lid, Wet LB 1964 van toepassing.

Deze keuze voor eerdere heffing moet ingevolge het voorgestelde artikel 10b, vierde lid, eerste zin, Wet LB 1964 uiterlijk op het moment van uitoefening, onderscheidenlijk verhandelbaar

worden van de aandelen, schriftelijk worden gemeld aan de inhoudingsplichtige. De schriftelijke keuze van de werknemer moet ingevolge het voorgestelde artikel 10b, vierde lid, tweede zin, Wet LB 1964 door de inhoudingsplichtige worden vastgelegd en moet die vastlegging worden bewaard bij de loonadministratie. Dit zorgt ervoor dat de keuze op een later tijdstip controleerbaar is door de Belastingdienst.

Het voorgestelde artikel 10b, vijfde lid, Wet LB 1964 regelt dat in het geval van vervreemding van het aandelenoptierecht (dus voor uitoefening van dat recht) het volledige voordeel dat ter zake van die vervreemding wordt genoten, ingevolge het voorgestelde artikel 10b, tweede lid, eerste zin, Wet LB 1964 nog te verminderen met de optieuitoefenprijs, als loon wordt belast en dat de grondslagversmalling tot 65% van het resulterende bedrag, bedoeld in het voorgestelde artikel 10b, tweede lid, tweede zin, Wet LB 1964, niet van toepassing is. Hiermee wordt voorkomen dat het gunstige regime, dat met name is bedoeld om het deelnemen in het daadwerkelijke ondernemingsrisico aantrekkelijker te maken, ook van toepassing is in situaties waarin de werknemer het aandelenoptierecht niet tot het uitoefentijdstip van het aandelenoptierecht benut voor participatie in de onderneming, maar een vroegtijdig voordeel realiseert door voortijdige verkoop van het recht.

Voorbeeld:

Stel dat Albert zijn aandelenoptierechten voorafgaand aan het overeengekomen tijdstip van uitoefening verkoopt aan een derde tegen een zakelijke prijs van € 200 per optie. In dat geval wordt het volledige bedrag van € 200, verminderd met de uitoefenprijs, beschouwd als belast loon en moet het resulterende bedrag op het verkoopmoment in de heffing worden betrokken. De grondslagversmalling tot 65% van dat bedrag is in dit geval niet van toepassing.

Het voorgestelde artikel 10b, zesde lid, Wet LB 1964 voorziet in een regeling die qua strekking overeenkomt met de regeling die is opgenomen in artikel 10a, derde lid, Wet LB 1964. Voorgesteld wordt te regelen dat wijziging of vervanging van een aandelenoptierecht in het kader van een aandelenfusie, een splitsing van een rechtspersoon of een overname van 50% of meer van de aandelen in de inhoudingsplichtige of een met de inhoudingsplichtige verbonden vennootschap niet als vervreemding en zal dat dus niet tot heffing leiden, indien de nieuw verkregen aandelen of de gewijzigde optierechten zien op een startup of scale-up. Met deze extra eis wordt bewerkstelligd dat doorschuiving van het heffingsmoment en verdere toepassing van het regime van artikel 10b alleen mogelijk is indien ook de nieuw verkregen aandelen zien op een startup en scale-up. Indien de nieuw verkregen aandelen of aandelenoptierechten niet zien op een startup of scale-up zal heffing plaatsvinden op het eerstvolgende heffingsmoment dat ingevolge artikel 10a Wet LB 1964 geldt, rekening houdend met artikel 10a, derde lid, Wet LB 1964. De hiervoor genoemde grondslagversmalling is dan niet van toepassing. De werking van de vereiste pro-rata wordt later in deze toelichting uitgelegd aan de hand van een voorbeeld.

In het voorgestelde artikel 10b, zevende lid, Wet LB 1964 is geregeld dat als bij vervreemding van het aandelenoptierecht of het aandeel geen tegenprestatie wordt bedongen, of als deze niet onder normale omstandigheden is overeengekomen (bijvoorbeeld een symbolische overname binnen familiekring), voor de heffing wordt uitgegaan van de waarde in het economische verkeer. Deze bepaling voorkomt misbruik van het voorgestelde artikel 10b Wet LB 1964.

In het voorgestelde artikel 10b, achtste lid, Wet LB 1964 zijn limitatieve voorwaarden opgenomen waaraan een aandelenoptierecht moet voldoen om onder de regeling te kunnen vallen.

- a. Het betreft uitsluitend aandelenoptierechten als bedoeld in artikel 10b op aandelen in het kapitaal van de inhoudingsplichtige zelf. In afwijking van artikel 10a Wet LB 1964 kwalificeren optierechten op aandelen in het kapitaal van een verbonden lichaam niet voor deze regeling.
- b. De startup of scale-up voldoet ten tijde van uitgifte van het aandelenoptierecht aan de voorwaarden die zijn opgenomen in het voorgestelde artikel 10ba Wet LB 1964. Dat betekent dat er ten tijde van uitgifte van het aandelenoptierecht sprake is van een startup of scale-up en daarvoor een RVO-beschikking is gegeven. Deze beschikking kan eventueel met terugwerkende kracht worden gegeven. Mocht de aanvangsdatum van de terugwerkende kracht liggen voor de uitgifte van het aandelenoptierecht is voldaan aan deze eis. Mocht er geen goedkeurende RVO-beschikking met terugwerkende kracht worden gegeven, dan vallen eventueel in de tussentijd

toegekende aandelenoptierechten onder het reguliere aandelenoptieregime van artikel 10a Wet LB 1964.

- c. Er is schriftelijk overeengekomen dat het aandelenoptierecht niet binnen twee jaar na toekenning kan worden uitgeoefend. Hiermee wordt beoogd toepassing van de fiscale regeling te koppelen aan langetermijnbinding en betrokkenheid bij de ontwikkeling van de onderneming.
- d. De uitoefenprijs moet ten minste gelijk zijn aan de marktwaarde van de onderliggende aandelen ten tijde van toekenning.
- e. Bij voorgenomen verkoop van verworven aandelen door de werknemer geldt een verplichte goedkeuringsprocedure. Deze verplichting dient tussen werknemer en inhoudingsplichtige schriftelijk te zijn vastgelegd in op de optieovereenkomst betrekking hebbende documenten.
- f. De werkgever (inhoudingsplichtige) dient zijn administratie op zodanige wijze te voeren dat daaruit voor de aandelenoptierechten en de bijbehorende aandelen op ieder moment de adequate vastlegging van het aandelenbezit, de aandelenoptierechten en de transacties, waaronder het vastleggen dat voldaan wordt aan de goedkeuringsverplichtingen, middels het bewaren van de daarop betrekking hebbende documenten en feitelijk verlopen transacties, volgt.

Het voorgestelde artikel 10b, achtste lid, Wet LB 1964 bevat daarnaast een delegatiebepaling op basis waarvan bij ministeriële regeling nadere regels kunnen worden gesteld met betrekking tot de toepassing van het voorgestelde artikel 10b, achtste lid, onderdelen c en d, Wet LB 1964. Zo kunnen er bij ministeriële regeling handvatten worden gegeven aan de praktische uitwerking van de eisen uit het voorgestelde artikel 10b, achtste lid, onderdelen c en d, Wet LB 1964, zoals de vereiste administratie die een startup of scale-up dient bij te houden. Dit wordt nader afgestemd met de Belastingdienst en de RVO.

Het voorgestelde artikel 10b, negende lid, Wet LB 1964 bepaalt dat als de beschikking inzake de kwalificatie als startup of scale-up wordt ingetrokken, de startup, onderscheidenlijk scale-up, ophoudt inhoudingsplichtige te zijn, de werknemer komt te overlijden, of niet langer wordt voldaan aan alle eisen van het voorgestelde artikel 10b, achtste lid, Wet LB 1964 de toepassing van artikel 10b Wet LB 1964 eindigt en voor de heffing aansluiting wordt gezocht bij de algemene regels voor aandelenoptierechten die zijn opgenomen in de artikelen 10a en 13a, vierde lid, onderdelen a, b en c, Wet LB 1964. Voor het heffingsmoment betekent dit dat er belastingheffing plaatsvindt ten tijde van het uitoefenen van het aandelenoptierecht ingeval de verkregen aandelen onmiddellijk verhandelbaar zijn, dan wel ten tijde van het eerstvolgende moment van verhandelbaar worden van de aandelen indien deze niet meteen verhandelbaar zijn. Indien beide heffingsmomenten die zijn genoemd in artikel 13a vierde lid, onderdelen a, b en c, Wet LB 1964 al zijn gepasseerd, dient er onmiddellijk te worden afgerekend om een heffingslek te voorkomen. Terugvallen op artikel 13a Wet LB 1964 is dan namelijk niet meer mogelijk. Er ontbreekt op dat moment namelijk een in artikel 13a, vierde lid, onderdelen a, b en c, Wet LB 1964 opgenomen toekomstig heffingsmoment, waardoor er geen heffing meer zou kunnen plaatsvinden.

Voorbeeld:

Stel op 1 oktober 2031 vindt een beursgang van Star BV plaats. Dit leidt tot een intrekking van de RVO-beschikking per die datum. Star BV kwalificeert per die datum niet meer als een startup of scale-up in de zin van dit wetsvoorstel. Het is Albert toegestaan om zijn aandelen Star BV direct te verkopen. De beurskoers van de aandelen Star BV bedraagt bij de beursnotering € 350 per aandeel. Op het moment van de beursgang dient een belastbaar voordeel van € 16.250 tot het loon van Albert te worden gerekend door Star BV.

Het voorgestelde artikel 10b, tiende lid, Wet LB 1964 gaat, net als het voorgestelde artikel 10b, negende lid, Wet LB 1964 over de heffing over een door startups of scale-ups verstrekt aandelenoptierecht als de beschikking inzake de kwalificatie als startup of scale-up wordt ingetrokken, de startup, onderscheidenlijk scale-up, ophoudt inhoudingsplichtige te zijn of niet langer aan alle eisen van het voorgestelde artikel 10b, achtste lid, Wet LB 1964 wordt voldaan. Zoals in laatstgenoemd lid wordt bepaald kan heffing in dat geval plaatsvinden op een later moment, indien er nog een in artikel 13a, vierde lid, onderdelen a, b en c, Wet LB 1964 opgenomen toekomstig heffingsmoment is. Hierdoor wordt er de facto teruggevallen op de

hoofddregel van de artikelen 10a en 13a Wet LB 1964 en zijn er tussen het moment van toekenning van het aandelenoptierecht en de heffing daarover twee regimes van toepassing geweest op de aandelenoptieregelingen: eerst het regime van het voorgestelde artikel 10b Wet LB 1964 en daarna van artikel 10a Wet LB 1964.

Het voorgestelde artikel 10b, tiende lid, Wet LB 1964 regelt hoe in dit geval dient te worden omgegaan met de grondslagversmalling, bedoeld in het voorgestelde artikel 10b, tweede lid, tweede zin, Wet LB 1964. In genoemd tiende lid wordt bepaald dat die grondslagversmalling mag worden toegepast op de waardeestijging van de aandelenoptieregelingen die betrekking heeft op de tijdsperiode waarin het regime van het voorgestelde artikel 10b Wet LB 1964 van toepassing was. De grondslagversmalling is dus niet van toepassing op de periode tussen het einde van het artikel 10b-regime en het uitoefenen van het aandelenoptierecht of het verhandelbaar worden van de bij de uitoefening daarvan verkregen aandelen. Dit leidt tot een pro-rata toepassing van de grondslagversmalling. Zoals toegelicht in het algemeen deel van deze memorie is ervoor gekozen om de pro-ratatoepassing van de grondslagversmalling te baseren op tijdsduur en niet op de reële waardeestijging die toerekenbaar is aan beide periodes om het aantal waarderingsmomenten te beperken en tussentijdse waarderingsproblematiek te voorkomen. Voor het toepassen van de pro-rataberekening zijn hieronder een aantal voorbeelden gegeven van verschillende situaties waar genoemd tiende lid aan de orde is.

Voorbeeld: regulier

Op 1 januari 2027 krijgt Tom van zijn werkgever, de startup BrightStep Labs, een aandelenoptierecht toegekend. Op dat moment hebben de onderliggende aandelen een waarde van € 10.000 en de uitoefenprijs is ook € 10.000. BrightStep Labs heeft op het moment van toekennen van de aandelenoptierechten een beschikking van RVO en voldoet aan alle eisen van artikel 10b, waardoor het bijzondere regime voor aandelenoptierechten in startups en scale-ups mag worden toegepast. De beschikking van RVO vervalt na 8 jaar op 1 januari 2035. Vanaf dat moment kwalificeert BrightStep Labs niet meer als een startup. Een jaar later, op 1 januari 2036, besluit Tom zijn opties daadwerkelijk uit te oefenen. Op dat moment verkrijgt Tom de aandelen, maar ze zijn pas verhandelbaar vanaf 1 januari 2037. Wanneer die datum aanbreekt, is BrightStep Labs flink gegroeid. De aandelen zijn inmiddels € 20.000 waard. Volgens 10b, achtste lid, vindt de heffing over de aandelen uiterlijk plaats op het moment dat de aandelen verhandelbaar worden, dus op 1 januari 2037. Het belastbaar loon is volgens artikel 10b de waarde van de aandelen van € 20.000 verminderd met de uitoefenprijs van € 10.000, dus € 10.000. Omdat de regeling voor aandelenoptierechten in totaal 10 jaar heeft gelopen (van 2027 tot 2037), geldt de grondslagversmalling tot 65% op grond van het negende lid van artikel 10b voor 2.922/3.653 deel. Over dat deel wordt slechts 65% van het voordeel in de heffing betrokken. Voor het resterende 731/3.653 deel geldt op grond van het negende lid geen grondslagversmalling.

Het totale loon van Tom bestaat dus uit twee elementen, zijnde $(2.922/3.653 \times 10.000 \times 65\%) = € 5.200$

En $(731/3.653 \times 10.000) = € 2.000$. Samen leidt dit tot een totale heffingsgrondslag van € 7.200.

Zo wordt het loon dat Tom heeft behaald met zijn aandelenoptierechten bij BrightStep Labs uiteindelijk voor € 7.200 in de heffing betrokken op 1 januari 2037.

Voorbeeld: meteen afrekenen

Op 1 januari 2027 krijgt Hanneke van haar werkgever, de startup NovaTech Solutions, een aandelenoptierecht toegekend. Op dat moment hebben de onderliggende aandelen een waarde van € 10.000 en is de uitoefenprijs gelijk aan die waarde. NovaTech Solutions beschikt op dat moment over een RVO beschikking en voldoet aan alle voorwaarden om het regime van artikel 10b toe te passen. De RVO beschikking vervalt uiteindelijk op 1 januari 2035. Tot die datum kwalificeert NovaTech Solutions als startup. Hanneke besluit al eerder, op 1 januari 2030, haar aandelenoptierechten uit te oefenen. Zij verkrijgt dan de aandelen, maar die zijn niet direct verhandelbaar. Dat is pas vanaf 1 januari 2032. Wanneer de beschikking op 1 januari 2035 vervalt, is de waarde van de aandelen van Hanneke gestegen tot € 20.000. Omdat de aandelen op dat moment reeds verhandelbaar zijn, moet het voordeel op grond van artikel 10b, achtste lid, direct worden afgerekend. Het voordeel bestaat uit de waarde van de aandelen van € 20.000, verminderd met de uitoefenprijs van € 10.000, dus € 10.000. Omdat de volledige

looptijd van het aandelenoptierecht binnen de periode valt waarin NovaTech Solutions kwalificeert voor toepassing van artikel 10b, mag de grondslagversmalling volgens artikel 10b, negende lid, volledig worden toegepast. Op grond daarvan wordt slechts 65% van het voordeel in de heffing betrokken. Dit betekent dat het belastbare loon wordt vastgesteld op $(10.000 \times 65\% =) € 6.500$. Het loon dat Hanneke heeft genoten uit hoofde van haar aandelenoptierechten bij NovaTech Solutions wordt daarom voor een bedrag van € 6.500 in de heffing betrokken op 1 januari 2035.

Voorbeeld : Keuze voor eerdere afrekening

Stel dat nu Tom uit voorbeeld 1 gekozen had om af te rekenen wanneer hij de aandelenoptierechten heeft uitgeoefend op 1 januari 2036. Dit is immers mogelijk door het achtste lid van artikel 10b en het eerste en twaalfde lid van artikel 10a. Op 1 januari 2036 waren de verkregen aandelen door het uitoefenen van de aandelenoptierechten € 14.500 waard. De uitoefenprijs is nog steeds € 10.000. Hierdoor is het totale voordeel $(14.500 - 10.000 =) € 4.500$. Net als in voorbeeld 1 bestaat het loon van Tom nu uit twee elementen. De regeling voor aandelenoptierechten heeft door de keuze voor het eerdere afrekenen in dit geval maar een duur van 9 jaar (2027 tot 2036).

Het loon van Tom bestaat dus weer uit de volgende elementen, zijnde $(2.922/3.287 \times 4.500 \times 65\% =) € 2.600$ en $(366/3.287 \times 4.500 =) € 500$.

Het loon dat Tom heeft genoten uit hoofde van zijn aandelenoptierechten bij BrightSteps Labs wordt daarom voor een bedrag van € 3.101 in de heffing betrokken op 1 januari 2036.

Voorbeeld: regulier met dividenduitkeringen

Op 1 januari 2027 krijgt Lindsey van haar werkgever, de scale-up BrightLoop BV, een aandelenoptiepakket met een waarde in het economisch verkeer én gelijklopende uitoefenprijs van € 10.000. Ze oefent deze aandelenoptierechten uit op 1 januari 2033, maar deze aandelen zijn nog niet direct verhandelbaar. Na 8 jaar, op 1 januari 2035, verloopt de RVO beschikking waardoor BrightLoop BV niet langer kwalificeert als scale-up. Op 1 januari 2034 heeft Lindsey een dividenduitkering ontvangen van € 500 op haar aandelenpakket. Vervolgens krijgt ze op 1 januari 2036 weer € 500 aan dividend. Voor beide dividenduitkeringen heeft ze geen kosten gemaakt. Op 1 januari 2037 worden de aandelen van Lindsey verhandelbaar. De aandelen zijn op dat moment € 20.000 waard. Net zoals in het eerste voorbeeld wordt het voordeel dat is genoten over de aandelenoptierechten voor € 7.200 in de heffing betrokken op 1 januari 2037. Wat er wel anders is in dit voorbeeld is de uitwerking van het dividend. Artikel 10b, negende lid, stelt namelijk dat de grondslagversmalling alleen van toepassing is op het loon dat betrekking heeft op de tijdsperiode gelegen tussen het moment van toekenning van de aandelenoptierechten en het moment van vervallen of intrekken van de beschikking. Volgens artikel 10b, elfde lid, is ontvangen dividend loon waar de grondslagversmalling op van toepassing is wanneer de aandelen de loonsfeer nog niet hebben verlaten. In dit voorbeeld is de eerste dividenduitkering van € 500 op 1 januari 2034 toerekenbaar aan de periode 1 januari 2033 tot 1 januari 2034, zijnde de periode tussen het verkrijgen van de aandelen en het ontvangen van het eerste dividend. Deze periode valt volledig in de tijdsperiode dat de grondslagversmalling mag worden toegepast. Voor het tweede dividend is dit anders. Hier ziet het dividend namelijk op de periode tussen de dividenduitkering en de laatste dividenduitkering daarvoor, zijnde 1 januari 2034 tot 1 januari 2036. Aangezien de tijdsperiode waarop de grondslagversmalling mag worden toegepast volgens artikel 10b, negende lid, eindigt op 1 januari 2035 is de grondslagversmalling nu slechts voor de helft van toepassing op de tweede dividenduitkering. Het totale dividend wat als loon wordt aangemerkt is dus $(500 \times 65\% =) 325$ op 1 januari 2034 en $(365/730 \times 500 \times 65\% + 365/730 \times 500 =) € 412,50$ op 1 januari 2036.

Artikel 10b, elfde lid, regelt dat bij emigratie van de werknemer wordt uitgegaan van een fictieve vervreemding van de aandelen(optierechten) voor de gevallen waarin een werknemer emigreert voordat de aandelenoptierechten, dan wel de daaruit volgende aandelen in de loonheffing zijn betrokken. De aandelen(optierechten) worden geacht op het moment van emigratie te zijn vervreemd tegen de waarde in het economische verkeer. Om te voorkomen dat belastingheffing onevenredig wordt uitgesteld en het aandelenbezit door vererving lastig te traceren wordt, wordt een conserverende aanslag opgelegd. Dit wordt nader toegelicht in de artikelsgewijze toelichting bij artikel I, onderdeel A, artikel III, onderdeel E en artikel IV.

Artikel 10b, twaalfde lid, regelt dat voordelen (niet zijnde vervreemdingsvoordelen) die worden genoten uit het aandelenoptierecht, dan wel uit de bij uitoefening daarvan verkregen aandelen worden gerekend onder de voordelen zoals bedoeld in dit artikel. Dat betekent dat heffing over die genoten voordelen pas verschuldigd is bij de vervreemding van de bij uitoefening van de aandelenoptierechten verkregen aandelen, dan wel een van de momenten uit artikel 10b, derde lid, indien daarvoor wordt gekozen. Kosten die gemaakt worden voor het verkrijgen van deze voordelen zijn aftrekbaar op de genoten voordelen zodat het netto voordeel belast wordt. Om dubbele aftrek van de optieuitoefenprijs te voorkomen is deze uitgesloten van aftrek voor de voordelen zoals bedoeld in het elfde lid. Zoals uit artikel 10b, tweede lid, blijkt, is de grondslagversmalling tot 65% eveneens van toepassing op de (netto) voordelen zoals bedoeld in dit lid.

Artikel 10b, dertiende lid, regelt dat het voorgestelde artikel 10b Wet LB 1964 niet van toepassing is indien aandelenoptierechten of aandelen bedoeld in artikel 10b Wet LB 1964 kwalificeren als lucratief belang op grond van artikel 3.92b Wet IB 2001. De grondslagversmalling tot 65% is niet bedoeld voor beloningsbestanddelen die kwalificeren als lucratief belang. Dit is toegelicht in het algemeen deel van deze memorie van toelichting.

Tot slot bepaalt het veertiende lid dat vierde, tiende en veertiende lid van artikel 10a van overeenkomstige toepassing zijn. Dit borgt consistentie met de bestaande behandeling van aandelenoptieregelingen en bevordert praktische uitvoerbaarheid.

Artikel 10ba

Met het voorgestelde artikel 10ba Wet loonbelasting 1964 wordt voor de toepassing van artikel 10b een definitie geïntroduceerd van startups en scale-ups. Op grond van het voorgestelde eerste lid, onderdeel a, wordt onder een startup of scale-up verstaan een inhoudingsplichtige in de zin van de Wet LB 1964 die een onderneming drijft met een schaalbaar, herhaalbaar verdienmodel gericht op snelle groei en waarvan het verdienmodel zijn oorsprong vindt in innovatie. In het voorgestelde eerste lid, onderdelen b en c, zijn als voorwaarden opgenomen dat de aandelen of winstbewijzen van de vennootschap niet worden verhandeld op een gereguleerde markt, en dat de aandelen of winstbewijzen van de vennootschap voor niet meer dan 25% rechtens dan wel in feite, direct of indirect worden gehouden door een lichaam waarvan de aandelen, onderscheidenlijk winstbewijzen, worden verhandeld op een gereguleerde markt. Als de vennootschap beursgenoteerd is, zijn de aandelen of winstbewijzen relatief snel liquide te maken en is er geen reden om deze aandelen of winstbewijzen onder het voorgestelde regime te brengen.

Op grond van het voorgestelde tweede lid wordt onder een schaalbaar en herhaalbaar verdienmodel verstaan het vermogen van een onderneming om de omzet snel te laten groeien zonder lineaire inzet van meer mensen, meer middelen of hogere kosten, door gebruik te maken van technologie die lagere marginale kosten met zich brengt en schaalvoordelen biedt. Op grond van het voorgestelde derde lid wordt onder innovatie verstaan het ontwikkelen of verbeteren van producten, diensten, processen of technologieën, waarbij sprake is van technische vernieuwing of significante functionele verbetering ten opzichte van de markt.

Artikel 10bb

Het voorgestelde artikel 10bb regelt de wijze waarop een verzoek om een beschikking kan worden gedaan en de geldigheidsduur van de beschikking. Het voorgestelde eerste lid bepaalt dat de Minister van Economische Zaken en Klimaat op verzoek van een inhoudingsplichtige bij beschikking vaststelt dat de vennootschap kwalificeert als startup of scale-up. De RVO voert deze toetsing uit in opdracht van de Minister van Economische Zaken en Klimaat. De beschikking geldt vanaf de dagtekening voor acht jaar. Het voorgestelde tweede en derde lid bepalen dat de periode van acht jaar ten hoogste drie keer met telkens vijf jaar op verzoek van de inhoudingsplichtige kan worden verlengd indien de Minister van Economische Zaken en Klimaat vaststelt dat nog steeds sprake is van een startup of scale-up als bedoeld in artikel 10ba.

Het voorgestelde vierde lid regelt dat in geval van een overgang onder algemene titel van de inhoudingsplichtige, zoals bijvoorbeeld bij een juridische fusie, de verkrijgende vennootschap in de plaats van de vennootschap treedt met betrekking tot de beschikking, bedoeld in het eerste, tweede, of derde lid. Hiervoor is vereist dat de Minister van Economische Zaken en Klimaat op verzoek van de verkrijgende inhoudingsplichtige bij beschikking vaststelt dat nog steeds sprake is van een startup of scale-up als bedoeld in artikel 10ba, eerste lid, Wet IB 2001.

Het voorgestelde vijfde lid regelt dat de aanvraag voor een beschikking, bedoeld in het eerste, tweede, derde en vierde lid en een melding als bedoeld in artikel 10be, tweede lid, uitsluitend elektronisch in een daarvoor door de Minister van Economische Zaken en Klimaat aangewezen omgeving op een door hem daarbij aangegeven wijze kan worden gedaan.

In het voorgestelde zesde lid wordt bepaald dat regels bij ministeriële regeling door de Minister van Economische Zaken en Klimaat regels kunnen worden gesteld. Om te kunnen beoordelen of de inhoudingsplichtige kwalificeert als startup of scale-up, zijn gegevens nodig. Deze verstrekt de inhoudingsplichtige bij zijn verzoek aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat. Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld een ondernemingsplan, met daarin het ondernemingsmodel en jaarrekeningen. Hierover kunnen bij ministeriële regeling nadere regels worden gesteld door de Minister van Economische Zaken en Klimaat. Ook over de melding door de inhoudingsplichtige dat hij niet langer kwalificeert als startup of scale-up kunnen nadere regels gesteld worden.

Artikel 10bc

Het voorgestelde artikel 10bc, eerste lid, regelt dat geen sprake meer is van een startup of scale-up indien niet langer aan de voorwaarden als bedoeld in artikel 10ba wordt voldaan.

Op grond van het voorgestelde tweede lid is de startup of scale-up gehouden om het ontstaan van een situatie als bedoeld in het voorgestelde eerste lid binnen vier weken te melden bij de Minister van Economische Zaken en Klimaat. Op grond van het voorgestelde derde lid kan de Minister van Economische Zaken een bestuurlijke boete opleggen indien de startup of scale-up deze melding niet tijdig doet. Er bestaat afhankelijk van de omstandigheden van het geval de mogelijkheid om de boete te matigen. Op grond van het voorgestelde vierde lid vervalt de bevoegdheid tot het opleggen van de boete door verloop van drie jaar na de datum waarop de melding uiterlijk had moeten worden gedaan.

Artikel 10bd

Het voorgestelde artikel 10bd regelt dat de Minister van Economische Zaken en Klimaat de beschikking, bedoeld in artikel 10bb intrekt als de startup of scale-up een mededeling heeft gedaan van een van de situaties bedoeld in het voorgestelde artikel 10bc, eerste lid. Dit is ook het geval wanneer aannemelijk is dat de startup of scale-up een dergelijke mededeling had behoren te doen. Op grond van het voorgestelde tweede lid trekt de Minister van Economische Zaken en Klimaat de beschikking in als aannemelijk is dat ter verkrijging van de beschikking bescheiden zijn verstrekt die zodanig onjuist of onvolledig zijn dat op de aanvraag een andere beslissing zou zijn genomen indien bij de beoordeling daarvan de juiste omstandigheden volledig bekend zouden zijn geweest.

Artikel III, onderdeel D (artikel 13a, vierde lid, van de Wet op de loonbelasting 1964)

Artikel 13a, vierde lid, Wet LB 1964 bevat bepalingen over het genietingsstijdstip van door een werknemer in het kader van zijn dienstbetrekking ontvangen aandelenoptierechten. Op basis van het voorgestelde artikel 10b, eerste lid, Wet LB 1964 komt dit genietingsstijdstip voor aandelenoptierechten die worden toegekend door een startup of scale-up in principe te liggen op het moment dat de werknemer zijn bij uitoefening van het aandelenoptierecht verkregen aandelen daadwerkelijk vervreemdt. De werknemer kan er echter voor kiezen om al op een eerder moment belasting te betalen, namelijk bij verhandelbaarheid van de aandelen of nog eerder bij uitoefening van het aandelenoptierecht. Het belastbaar voordeel dat in de loonbelasting wordt betrokken hangt af van de keuze van de werknemer voor het moment waarop de aandelen(opties) in de heffing worden betrokken. Door de introductie van een nieuw genietingsmoment bij vervreemding van de aandelen die worden verkregen bij uitoefening van

door een startup of scale-up toegekende aandelenoptierechten, behoeft artikel 13a, vierde lid, aanpassing.

Artikel III, onderdeel F (artikel 32bb, vierde en vijfde lid, van de Wet op de loonbelasting 1964)

Artikel 32bb vierde en vijfde lid, Wet LB 1964 wordt bepaald dat de waarde van het nog niet uitgeoefende aandelenoptierecht tot het loon voor het bepalen van de excessieve vertrekvergoeding behoort. Voor de definitie van een aandelenoptierecht verwijst artikel 32bb Wet LB 1964 naar artikel 10a Wet LB 1964. Voorgesteld wordt om aandelenoptierechten in de zin van het voorgestelde artikel 10b Wet LB 1964 in deze definitie te betrekken.

Artikel V

Artikel V (artikel 2 van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen)

In verband met de voorgestelde afschaffing van de meewerkaftrek komt in de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen met ingang van 1 januari 2030 de verwijzing naar de meewerkaftrek te vervallen. Hiervoor in de plaats komt de huidige definitie uit artikel 3.78 van de Wet IB 2001 van de meewerkende partner. Hierdoor blijft een meewerkende partner gelijkgesteld aan de aanvrager en wordt voorkomen dat deze hiermee geen aanspraak meer kan hebben op een IOAZ-uitkering. Hiermee is geen inhoudelijke wijziging ten opzichte van de huidige situatie beoogd.

Artikel VI

Artikel VI (artikel 1.6 van de Wet kinderopvang)

In verband met de voorgestelde afschaffing van de meewerkaftrek komt in de Wet kinderopvang met ingang van 1 januari 2030 de verwijzing naar de meewerkaftrek te vervallen. Hiervoor in de plaats komt de huidige definitie uit artikel 3.78 van de Wet IB 2001 van de meewerkende partner. Hiermee blijft een ouder aan de arbeidseis voldoen voor de kinderopvangtoeslag, indien de ouder in dat jaar zonder enige vergoeding gedurende het kalenderjaar ten minste 525 uur arbeid verricht in een onderneming waaruit de partner, die aan het urencriterium, bedoeld in artikel 3.6 van de Wet IB 2001, voldoet, winst geniet. Hiermee is geen inhoudelijke wijziging ten opzichte van de huidige situatie beoogd.

Artikel VII

Artikel VII, onderdelen A, B en C (hoofdstuk 2 van de Algemene wet bestuursrecht)

Er wordt in artikel VI voorgesteld om een verwijzing naar de definitie van startup en scale-up toe te voegen aan de artikelen 4, 7 en 11 van bijlage 2 van de Algemene wet bestuursrecht. Hiermee wordt geregeld dat tegen een besluit van de Minister van Economische Zaken en Klimaat beroep in eerste en enige aanleg kan worden ingesteld bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven. Indien de Minister van Economische Zaken en Klimaat op grond van het voorgestelde artikel 10bc, derde lid, Wet loonbelasting 1964 (ook) een bestuurlijke boete aan een inhoudingsplichtige heeft opgelegd is in beroep de rechtbank Rotterdam bevoegd en in hoger beroep het College van Beroep voor het bedrijfsleven.

Artikel VIII

In artikel VIII wordt voorgesteld om te voorzien in overgangsrecht. Om ongewenst anticipatiegedrag te voorkomen zal artikel 10b Wet op de Loonbelasting 1964 van toepassing zijn op alle aandelenoptierechten die door startups en scale-ups zijn uitgegeven sinds de bekendmaking van de fiscale regeling in de Voorjaarsnota, dat wil zeggen: op of na 17 april 2025, en die de loonsfeer nog niet hebben verlaten. Er moet dan zijn voldaan aan de voorwaarden zoals gesteld in artikel 10b, met dien verstande dat de beschikking als bedoeld in artikel 10bd uiterlijk op 31 december 2027 is aangevraagd.

Artikelen IX en X

Artikelen IX en X (evaluatiebepaling en horizonbepaling)

De motie Maâtoug²¹ schrijft voor dat voor in te voeren fiscale regelingen voor zover mogelijk een evaluatiebepaling en horizonbepaling wordt geïntroduceerd. Er wordt daarom conform deze motie voorzien in zowel een evaluatiebepaling als horizonbepaling. Dit houdt in dat wordt voorgesteld om zowel de artikelen die zien op de definitie van startups en scale-ups, de behandeling in box 3 van aandeelhouders in startups en scale-ups als de fiscale behandeling van medewerkers van startups en scale-ups met aandelenoptierechten in box 1 in startups en scale-ups te laten vervallen met ingang van 1 januari 2035, tenzij voor die datum een voorstel van wet bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal is ingediend dat in het onderwerp van die artikelen voorziet.

Artikel XI

Artikel XI (inwerkingtreding)

Deze wet treedt in werking met ingang van 1 januari 2027, met uitzondering van de artikelen I, onderdelen D tot en met S, III, IV en VII tot en met X, die in werking treden op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip dat voor de verschillende artikelen en onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

De Staatssecretaris van Financiën,

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,

²¹ Kamerstukken II 2022/23, nr. 36202, nr. 112.